Дар’я Домрачава прыме рашэнне аб прадаўжэнні спартыўнай кар’еры ў бліжэйшы час.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 46 (4298)

8 чэрвеня 2018 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Шаноўныя сябры!
Не забудзьце падпісацца на “Народную Волю” на другую палову 2018 года!

СТОП-КАДР

Стадыён “Дынама” ў хуткім часе прыме спартсменаў і балельшчыкаў. Ідуць завяршальныя работы па рэканструкцыі і аздабленні.
Фота Максіма Гучака (БЕЛТА)

ПРАТЭСТ

Рэстарану не месца ля крыжоў

Ужо некалькі дзён грамадскія актывісты пратэстуюць каля рэстарана «Паедзем, паядзім» ля мемарыяла ахвяр сталінізму ў Курапатах. Яны выступаюць супраць з’яўлення рэстарана ў гэтым месцы.

– У чацвер размяшчалі інфармацыйныя плакаты на браме і плоце рэстарана з выявамі курапацкіх расстрэлаў і крыжоў, – сказаў палітык **Павел Севярынец**. – Адміністратар спрабавала сарваць нашы матэрыялы, але ёй зрабіць гэта не далі. Ахоўнік хацеў зрабіць тое ж самае, але яго скруцілі і здалі міліцыі. Зараз па гэтым факце ідзе разбіральніцтва. На мяне супрацоўнікі ДАІ таксама афармілі чарговы пратакол за тое, што быццам бы знаходзіўся на праезнай частцы, хаця гэта дастаткова спрэчнае пытанне.

– А што будзеце рабіць далей?

– Будзем стаяць да таго часу, пакуль сюды будуць прыходзіць актывісты. Дарэчы, рэстаран адкрыўся, але наведвальнікаў пакуль практычна не было. Я думаю, што ўстанова наогул з часам стане банкротам, бо “слава” пра яго ўжо пайшла гуляць па свеце.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

БЕЗ РЭТУШЫ

Валерый КАРБАЛЕВІЧ

«Русский мир» акружае…

Паводле сацыялагічных апытанняў, праведзеных амерыканскім Інстытутам Гэлапа, у апошнія гады расійскія тэлеканалы ў нас, у Беларусі, больш папулярныя, чым свае, нацыянальныя.

І яшчэ. Беларускае агенцтва Vondel/Hepta апублікавала дадзеныя даследавання, падчас якога вывучаліся перавагі моладзі Беларусі. З іх вынікае, што сярод вядомых людзей, якіх моладзь лічыць паспяховымі, Уладзімір Пуцін заняў пятае месца, а вось Аляксандр Лукашэнка не трапіў у першую дзясятку.

Даваряць ці не даваряць гэлапаўскім сацыёлагам – гэта ўжо справа кожнага з нас. Але факт застаецца фактам: расійскія тэлеканалы штодзённа апавядаюць беларусам пра моцнага лідара Уладзіміра Пуціна. Значная частка беларускага насельніцтва бачыць свет скрозь расійскую тэлевізійную прызму, лічыць, што «Крым – наш», Расія – галоўная апора сіл дабра, падтрымлівае ідэю імперскага рэваншу.

Да таго ж шмат беларусаў (некалькі соцень тысяч) працуюць у Расіі, бо ў Беларусі няма добрай працы. І яны вяртаюцца адтуль перакананымі пуціністамі.

Актыўна працуюць у Беларусі прарасійскія арганізацыі ад казакоў да арганізацыі “Русь молодая”. Сваю сілу яны прадэманстравалі 9 мая на Дзень Перамогі. Пад брэндам “Несмяротны полк” па галоўным праспекце Мінска прайшло шэсце прарасійскіх сіл колькасцю 1,5 тысячы чалавек. Там прысутнічала адпаведная атрыбутыка. Георгіеўскія стужкі – гэта кветачкі. Моладзь ішла з майкамі «Армия России», «Донецкая Народная Республика», «Вежливые люди», з расійскім гербам. У гэтым шэсці брала ўдзел людзі нават з прыўладных структур.

Расійскае інфармацыйнае агенцтва «Спутник» паводле вынікаў святкавання Дня Перамогі дало загаловак: “Несмяротны полк” прайшоў у сераду па ўсёй Беларусі”. Тут яно трохі выдала жаданае за існае. Усё ж людзі з партрэтамі загінуўшых продкаў ішлі ў рамках афіцыйных мерапрыемстваў пад назвай «Беларусь памятае».

Але парадокс у тым, што абсалютная большасць людзей, якія ішлі з партрэтамі, былі ўпэўнены, што ўдзельнічаюць у акцыі “Несмяротны полк”. Бо жывуць у расійскай інфармацыйнай прасторы. Вось гэтае стыхійнае, да канца не ўсвядомленае адчуванне сябе часткай «русского мира», можа, і ёсць самае небяспечнае.

Беларуская ўлады не хавалі сваёй разгубленасці. Спачатку Мінскі гарвыканкам забараніў шэсце “Несмяротны полк”. Потым з’явілася вусная дамоўленасць, што ўлады не будуць перашкаджаць гэтай акцыі.

Такім чынам, на Дзень Перамогі мы выразна ўбачылі ў цэнтры сталіцы прарасійскую “пятую калону”. Гэтыя сілы арганізацыйна аформіліся і маюць моцную падтрымку з Масквы. Расія прадэманстравала эфект мяккай сілы. Адзін з актывістаў прарасійскага руху і ўдзельнік гэтага шэсця Арцём Агафонаў напісаў у сваім блогу: *“Мне часто приходилось слышать от националистов, что мы не способны вывести людей на улицы. 9 мая мы расставили точки над «і» в этом споре. В полуподпольном шествии, разрешенном в последние часы, альтернативном официальному мероприятию, приняли участие столько людей, сколько сами националисты не выводили очень давно, даже имея заранее согласованное разрешение”.* У гэтым выхваленні ёсць вялікая доля праўды.

Усё гэта сведчыць пра тое, што ўплыў «русского мира» на беларускае грамадства – гэта сур’ёзны выклік як для ўлады Лукашэнкі, так і для беларускай незалежнасці.

Але праблема ў тым, што існуючы рэжым не адважваецца рашуча нейтралізаваць механізмы расійскага ўплыву, напрыклад, перакрыць хаця б інфармацыйныя праграмы і палітычныя ток-шоу расійскіх тэлеканалаў па некалькіх прычынах.

Па-першае, асцерагаецца негатыўнай рэакцыі Расіі, ад эканамічнай падтрымкі якой моцна залежыць сацыяльная стабільнасць Беларусі.

Па-другое, значная частка беларускага грамадства, хутчэй за ўсё, займае больш прарасійскую пазіцыю, чым афіцыйны Мінск. Таму для ўлад ёсць небяспека, што ў выпадку больш рашучага адмежавання ад «русского мира» яна выкліча непаразуменне з боку ўласнага электарату.

Па-трэцяе, калі адрынаць «русский мир», то трэба шукаць яму замену ў выглядзе беларускага нацыянальнага адраджэння. Бо прырода не цярпіць пустаты. Але фарміраванне нацыянальнай ідэнтычнасці прадугледжвае, што ў краіне будзе адбывацца працэс палітычнай мабілізацыі, хай і ў мяккай форме. І гэта небяспечна для існуючых улад. Бо яны трымаюцца не столькі на падтрымцы насельніцтва, колькі на апалітычнасці, абыякавасці, атамізацыі, дэмабілізацыі грамадства. А любы нацыяналізм азначае, наадварот, якраз мабілізацыю.

Да таго ж так гістарычна склалася, што фарміраванне этнакультурнай ідэнтычнасці, беларускага нацыяналізму адбывалася пад бел-чырвона-белым сцягам. Інакш кажучы, нацыянальна свядомая частка насельніцтва аўтаматычна аказваецца ў апазіцыі да цяперашняй улады. У выніку атрымліваецца, што, запусціўшы працэс фарміравання беларускай нацыі на этнакультурнай аснове, улада падрывае падмурак свайго ўласнага ўладарання.

Так, задачка не з простых. А пагроза “русского мира” для Беларусі пашыраецца з кожным днём. І тут ёсць над чым задумацца і Аляксандру Лукашэнку са сваім атачэннем, і ўсім здаровым сілам краіны.

СКАЗАНО!

Александр Лукашенко – вице-президенту Европейского банка реконструкции и развития Алану Пию:

– Вы знаете наши подходы к приватизации государственной собственности, государственных объектов. Я не думаю, что мои взгляды на приватизацию носят некий особый характер и уж слишком отличаются от тех подходов, которые проповедует Европейский банк. Мы абсолютно не против процессов приватизации, это вполне естественная норма. Но мы исходим из того, как, наверное, и все здравые люди, что, если государство не может управлять какимито активами, если государство не до этих активов, надо отдать их эффективному собственнику. Мы из этого исходим, и это главное. Мы против обвальной и шоковой приватизации. Это суть нашего подхода, потому что, согласитесь, объекты госсобственности создавал весь народ, особенно в былые времена. И взять росчерком пера, чохом их продать за бесценок – это значит породить несправедливость, взбудоражить народ, который выразит свое недовольство, как это было в соседних республиках бывшего Советского Союза, вы, наверное, этот опыт изучали. Поэтому мы хотим, чтобы приватизация не была некой сферой напряжения в обществе. И чтобы народ, государство в перспективе от этой приватизации получали то, что должны в виде нормальной зарплаты, рабочих мест, доходов в бюджет и развития.

ЭШЕЛОНЫ ВЛАСТИ

Почему молчит Александр Конюк?

На днях А.Лукашенко рассказал о новых коррупционных скандалах. Как выяснилось, задержано несколько высокопоставленных лиц. Они уже пару недель сидят в СИЗО, дают показания, сочиняют прошения о помиловании и клянутся, что отдадут последние штаны и начнут жизнь с чистого листа, лишь бы снова оказаться на свободе.

Шеф Комитета госбезопасности **Валерий Вакульчик** вчера объяснил: установлены многочисленные факты получения взяток на десятки тысяч долларов. За год – около 140 тысяч долларов. На одного задержанного такая цифра приходилась или на всех – пока точно не ясно. Подробности для публики обещали огласить в течение ближайших недель.

Генпрокурор **Александр Конюк** добавил: источником коррупционных разоблачений стали декларации о доходах, которые, как известно, должен заполнять каждый чиновник. Но фамилии высокопоставленных взяточников назвать отказался. Сказал: нравится ему выражение «*No comments*».

Интересно только, почему генпрокурору нечего сказать о коррупции в высших эшелонах власти? Ведь почти каждый месяц появляются новости о задержании высокопоставленных взяточников! Или это нормально для страны, давным-давно объявившей беспощадную войну коррупции?

Три года назад, когда рассматривали проект закона «О борьбе с коррупцией», Александр Конюк выступил противником того, чтобы публиковать декларации чиновников.

«В этом нет необходимости. Зачем удовлетворять обывательский интерес о том, у кого что есть? Это не совсем этично», – аргументировал Александр Владимирович.

А ведь мог бы, кстати, и пример показать! Даже Лукашенко говорил: *«Народ должен знать, как живут чиновники и их родственники, откуда деньги и собственность у этих людей. Это нормальная международная практика»*.

Людям интересно, что написано в декларации генерального прокурора: за какие средства дом строит, брал ли кредит, если да – то на сколько лет и под какие проценты.

(Окончание на 2-й стр.)

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

«Мой певень топча курэй так, што толькі пер’е ляціць!..»

Карэспандэнт “Народнай Волі” наведаўся на выставу “Белагра-2018”.

Выстава адкрылася 5 чэрвеня ў Шчомысліцах пад Мінскам і будзе працягвацца да 10 чэрвеня. Штодзённа ад станцыі метро “Малінаўка” туды можна даехаць бясплатнымі маршруткамі ці аўтобусамі, якія ходзяць з перыядычнасцю ад 40 хвілін да гадзіны. Праўда, у той дзень, калі ехаў я, зранку быў аншлаг. Жадаючыя пагладзець сельскагаспадарчыя навінкі літаральна віселі на парэнчах аўтобуса, тым больш што яго арганізатары заказалі аўтобус не гарадскога тыпу, а меншых памераў. Відаць, сэканомілі.

Але трываць давялося не вельмі шмат – праз 5–7 хвілін ужо на месцы. На вуліцы наведвальнікаў адразу ж сустракалі шэрагі самай сучаснай сельгастэхнікі. Айчынныя і імпартныя камбайны, трактары, розныя культыватары і бульбакапалкі, прычэпы і рухавікі. Усяго на адкрытых пляцоўках – каля 300 адзінак тэхнікі, прадукцыя агракамбінатаў, сельскагаспадарчыя жывёлы. Арганізатары распавялі, што ўдзел у выставе бяруць 536 кампаній з 28 краін.

Дзяніс Крот, прадстаўнік кампаніі “Полымя”, якая займаецца пастаўкамі замежнай сельскагаспадарчай тэхнікі ў Беларусь, распавядае мне пра навінкі ў гэтай вобласці.

“Падзівіцеся на гэты італьянскі тэлескапічны пагрузчык, – з захапленнем кажа ён і ўказвае на нейкі зялёны трактарчык. – *Гэта тэхніка новага пакалення, яго ўпершыню прывезлі ў нашу краіну! Рухавік адаптаваны пад наша паліва, сучасная кабіна, цудоўны дызайн. Калі раней стаўка рабілася на эфектыўнасць работы тэхнікі, то зараз стварылі яшчэ і суперкамфорт для апаратара. А вось трактар “Fend” (на фота)! Сапраўдны волат! Магутнасць – каля 400 конскіх сіл, вага – 16,5 тоны. Здаецца, 15 машын ужо купілі ў Беларусі. Хто набывае? У асноўным буйныя сельскія гаспадаркі альбо холдынгі, бо машына каштуе не так ужо і танна – каля 300 тысяч еўра. Але, як кажуць англічане, мы не такія багатыя, каб купляць танныя рэчы. Калі сапраўдны гаспадар усё пралічыць, то ўбачыць, што трактар сябе акупіць. Ён адзін замяняе пяць, а то і дзесяць трактараў меншай магутнасці, а гэта ж якая эканомія!”*

Прадстаўнікі розных кампаній нахвальваюць свой тавар, шматлюдна і ля прадстаўніцтва Мінскага трактарнага завода. У асноўным усіх цікавіць чырвоны робат-трактар, і некаторыя спрабуюць зразумець, як ён працуе ў полі. Хаця затым аказваецца, што робат – гэта проста муляж, які зрабілі адмыслова для выставы. І не больш за тое.

А вось ля павільёна, дзе прадстаўлены навуковыя распрацоўкі ў галіне сельскай гаспадаркі, незвычайнае афармленне на ўваходзе прымушае некаторых задумацца аб сэнсе жыцця і задаць такімі ж няпростымі пытаннямі, што і навукоўцы. Ля вялікага плаката з выявамі кароў знізу стаяў меншы плакацік з надпісам: “Які рыбе вы аддаце перавагу?”

Дарэчы, рыбы на выставе таксама хапае. Рачную фарэль, напрыклад, можна купіць за 10 рублёў за кілаграм, у вялікіх басейнах плаваюць карпы, шчупакі, самы.

– Скажыце, а ці магчыма, што вось гэты шчупак, які плавае разам з карасікамі, можа аднаго з іх з’есці ў гэтым басейне? – звяртаецца жанчына да прадстаўніка рыбаводчай гаспадаркі.

– Як захоча есці, то і з’есць, – проста адказвае мужчына і ці то жартам, ці сур’ёзна дадае: – У нас сом на дарозе ў Мінск паўмашыны рыбы з’еў. Трохкілаграмовага карпа праглынуў! Так што купляйце сама, аддадзім разам з карпам, якога праглынулі.

На выставу прыязджае шмат бацькоў з дзецьмі, і іх найперш цікавяць коні, каровы, свінні, разнастайныя пароды кур і пеўняў. Распораз узнікаюць дыялогі:

– Колькі вашы куры каштуюць?

– Я толькі аднаго пеўня прадаю – за 40 рублёў. Так, не танна... Але ж пародзісты, топча курэй так, што толькі пер’е ляціць!

– А каза ці прадаецца?

– Маленькія козачкі – ад 500 долараў. Племянныя. Дарослая каза дае ў сярэднім амаль 3 літры малака раніцай і столькі ж вечарам.

Не абмінаюць наведвальнікі выставы і прыгажуноў-быкоў! Вось, скажам, глядзіць на людзей вялікімі і, як мне падаецца, крыху стомленымі вачыма бык-вытворца лімузінскай пароды Бэл. Яго вага ўражвае – 1100 кілаграмаў. Бэл са сваімі калегамі добра спраўляецца са сваімі абавязкамі – я, напрыклад, і не ведаў раней, што на абласных племянных прадпрыемствах маецца запас спермы быкоў-вытворцаў абердзін-ангускай пароды ў колькасці 210 тысяч доз. Зараз разумею, чаму ў Бэла былі такія вочы.

…На вуліцы да вечара іграла музыка, смажыліся шашлыкі, лілася ракой гарэлка, але пасля 18.00 народ пачаў разыходзіцца. Зрэшты, удавалася гэта не ўсім: некаторыя аграрыі (альбо наведвальнікі) заставаліся ляжаць на траве. Відаць, пад уражаннем ад выставы. Як кажуць: ну, за сельскую гаспадарку!

Алесь СІВЫ.

Фота аўтара.

СТОП-КАДР

Вид с вертолета на Национальную библиотеку. Фото Оксаны Манчук. (БелТА)

ДЫПКУР'ЕР

У Дубаі адкрыецца генконсульства Беларусі

Адбудзецца гэта сёлета.

У той жа час у межах аптымізацыі апарату МЗС з пачатку года Беларусь закрыла пасольства ў Эфіопіі і адкрыла ў Кеніі. Таксама былі прыняты рашэнні аб закрыцці генеральнага консульства Рэспублікі Беларусь у Мілане (Італія) і ў польскім Гданьску. У Алматы 1 сакавіка закрыта аддзяленне пасольства Беларусі ў Казахстане. Таксама ў гэтым годзе будзе закрыта генконсульства Беларусі ў Адэсе (Украіна).

КАРАКАС – МІНСК

Венесуэла верне Беларусі шматмільённыя даўгі?

Нядаўна ў прэсе з'явілася навіна: у Беларусі чакаюць першыя пастаўкі горачабрыкетаванага жалеза з Венесуэлы. Так гэтая лацінаамерыканская краіна будзе вяртаць даўгі Мінскім аўтамабільнаму і трактарнаму заводам.

«Рух пачаўся. Кантракт па таварных пастаўках горачабрыкетаванага жалеза венесуэльскім бокам ухвалены. У бліжэйшыя месяц-два мы пачнём пастаўкі ГБЖ у Беларусь. Гэта будзе першы крок для аднаўлення працы нашых сумесных прадпрыемстваў», – паведаміў "Беларускім навінам" міністр прамысловасці Беларусі **Віталь Воўк.**

Але справа ў тым, што яшчэ ўвосень мінулага года былі дасягнуты дамоўленасці аб пастаўках горачабрыкетаванага жалеза з Венесуэлы. Спачатку кіраўнікі краін **Аляксандр Лукашэнка і Нікалас Мадура** абмеркавалі гэтае пытанне падчас візіту ў Беларусь прэзідэнта Венесуэлы, пазней аб пастаўках сыравіны вялі перамовы міністры Віталь Воўк і **Хуан Арыас**. *«Адтуль будзе альбо горачабрыкетаванае жалеза, альбо алюміній. А туды – машынакамплекты»*, – гаварыў летась у кастрычніку Воўк.

То бок атрымліваецца, што толькі праз 7 месяцаў венесуэльскі бок ухваліў кантракт на пастаўкі сыравіны. Колькі яшчэ спатрэбіцца часу, каб гэтыя пастаўкі пачаліся? І галоўнае – калі адновяць работу сумесныя беларуска-венесуэльскія прадпрыемствы па зборцы трактароў «Беларус» і МАЗаў – «ВенеМінск Трактарэс» і «МАЗВен»?

Справы ў гэтых СП, як ужо не раз пісала «Народная Воля», апошнія некалькі гадоў ідуць не проста дрэнна, а вельмі дрэнна – з гэтага года заводы прыпынілі сваю дзейнасць. Вытворчасць тэхнікі спынена ў сувязі з тым, што венесуэльскі бок мае велізарныя даўгі перад беларускімі прадпрыемствамі. Паводле некаторай інфармацыі з венесуэльскіх крыніц, запазычанасць толькі перад МАЗам складае больш за 100 мільёнаў долараў. Менавіта таму МТЗ і МАЗ не пастаўляюць больш у Венесуэлу камплектуючыя, без якіх заводы працаваць не могуць.

Аднак трэба адзначыць, што прадстаўнікі беларускага боку, нягледзячы на мільённыя венесуэльскія даўгі і тую сітуацыю, якая склалася ў Венесуэле (краіну ахапіў глыбокі крызіс, знешні доўг Венесуэлы, паводле ацэнак эспертаў, складае 155 мільярдаў долараў), заяўляюць, што гэты рынак нам губляць нельга. Вось адна з апошніх цытат на гэты конт генеральнага дырэктара ААТ «МАЗ» – кіруючай кампаніі холдынга «БЕЛАЎТАМАЗ» **Дзмітрыя Кацярыніча:** *"Венесуэльскі бок мае перад намі вялікія даўгі. Зараз спрабуем вырашыць гэтыя даўгі шляхам пастаўкі слябаў (сталёвыя нарыхтоўкі) і металічных акатышаў (сыравіна для атрымання чыгуну) на Беларускі металургічны завод. Як толькі першы карабель прыйдзе, пойдуць разлікі, і адновім гэты праект. Але мы зацікаўлены ў гэтым рынку. Ён вялікі. Сваёй вытворчасці машын у іх няма. І для іх адна з асноўных праблем – стварэнне працоўных месцаў. Вы ж бачыце, што там не ўсё спакойна ў сацыяльным плане. Спадзяюся, нашы інтарэсы супадуць".*

Марыя ЭЙСМАНТ.

ЭШЕЛОНЫ ВЛАСТИ

Почему молчит Александр Конюк?

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Известно, что Александр Конюк с супругой имели в собственности квартиру в Уручье на улице Ложинской (дом сдан в 2012 году), а также участок в чиновничьем поселке «Дрозды-2» (землю под строительство генпрокурор тоже получил в 2012 году). 15 соток Конюка находятся на первой береговой линии…

Буквально недавно «Народная Воля» сообщала о скандале с помощником президента – инспектором по Гродненской области **Сергеем Ровнейко,** которого задержали с поличным за взятку в 200 тысяч долларов. В поле зрения правоохранителей Ровнейко тоже попал из-за вопросов, возникших после заполнения декларации о доходах.

«Когда шло кадровое изучение, я задал вопрос, откуда такая роскошь: автомобили до десятка, квартиры до десятка, – комментировал громкое задержание Лукашенко. – *Не может обычный чиновник и его семья так жить!»*

А почему сегодня не опубликовать декларацию Ровнейко? Какие здесь уже могут быть тайны, если человек арестован, со скандалом задержан и, если верить сообщениям КГБ, признался в своей противоправной деятельности? Или тоже неэтично? А может, еще и судить Ровнейко в закрытом режиме будут?

Ведь когда дело касается задержания оппозиционеров, то буквально на следующий день белорусское телевидение сообщает, в каких банках у них счета, сколько квартир, пиджаков от «Армани» и прочего богатства. Например, когда арестовали известного правозащитника **Алеся Беляцкого**, официальные средства массовой информации тут же начали в подробностях говорить о его имуществе, подсчитывать рыночную стоимость квартир, коттеджа и автомобиля. Потом, правда, выяснилось, что «шикарный коттедж» – это старый отремонтированный дом под Раковом, а «шикарное авто» – «Ситроен» пенсионного возраста. Зато как преподнесли!

Почему к чиновникам другой подход?

Пусть бы люди посмотрели, какие квартиры и машины были в собственности того же Ровнейко и других арестованных коррупционеров. Потому что одно дело – старый «Опель» и хрущевка 1960-х годов постройки, и другое дело – мерседесы и коттеджи за миллионы долларов.

Кстати, генпрокурор Конюк считает, что *«ничего чрезвычайного»* в истории Ровнейко нет: мол, обычная практика, а большой общественный резонанс – это из-за должности, которую занимал задержанный.

В лидерах по коррупции – сферы государственного управления, сельского хозяйства, промышленности, транспорта и здравоохранения.

Как известно, прокуратура координирует правоохранительную деятельность государственных органов, осуществляющих борьбу с преступностью и коррупцией. Со времен **Олега Божелко** генеральные прокуроры в своем кресле задерживались в среднем на четыре года. **Александр Конюк** получил должность в сентябре 2011 года. Не засиделся ли?..

Марина КОКТЫШ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Сяргей ЧАЛЫ: «Падазроныя выйшлі на волю»

Эканаміст, якога збілі ў мінулым месяцы, распавёў "Народнай Волі", як ідзе разбіральніцтва па справе.

Як раней паведамлялася, у ноч на 19 мая невядомыя бэў збіты незалежны эканамічны аналітык **Сяргей Чалы.** Інцыдэнт адбыўся ў самым цэнтры Мінска. Пасля збіцця Сяргей апынуўся ў Бальніцы хуткай дапамогі з разбітым тварам, зламаным носам і чэрапна-мазгавой траўмай.

Некаторыя звязвалі інцыдэнт з прафесійнай дзейнасцю Чалага, але сам ён распавёў "Народнай Волі", што, хучэй за ўсё, гэта не так.

Гэта сітуацыя са збіццём падаецца мне некалькі супярэчлівай. З аднаго боку, мяркую, што пацярпеў ад звычайных хуліганаў. А з іншага – звычайная "бытавуха" рэдка прыводзіць да такіх сур'ёзных наступстваў.

– Было паведамленне, што чатыры чалавекі затрыманы…

– Наколькі мне вядома, усе яны ўжо выйшлі на волю. Спачатку як быццам затрымалі чацвярых, але праз нейкі час у ізалятары застаўся толькі адзін. А пасля і яго адпусцілі. Мабыць, пад падпіску.

Праз нейкі час інцыдэнт пракаментаваў і міністр унутраных спраў **Ігар Шуневіч.**

"Факт застасцецца фактам – банальная п'яная бойка дзвюх кампаній, – распавёў ён. – *Злачынства ўдалося раскрыць па гарачых слядах, дзякуючы запісам з камер відэаназірання".*

Была распачата крымінальная справа, чацвярых чалавек затрымалі…

– Следства працягваецца, – кажа **Сяргей Чалы.** – Следчыя выклікалі мяне некалькі разоў, былі вочныя стаўкі з падазронымі. Увогуле, усе толькі адзін. А пасля і яго адпусцілі. Мабыць, пад падпіску.

– Што гэта за людзі?

– Ім па 25–30 гадоў, але адмысова я не цікавіўся, чым займаюцца. Ведаю, што пастаянна тусуюцца ў тым двары, дзе я быў збіты.

– Ці ёсць нейкія наступствы для вашага здароўя пасля збіцця?

– Як вядома, у бальніцы мне зрабілі аперацыю, але і зараз працягваю лячэнне ў неўрапатолага. Яшчэ каля двух тыдняў трэба хадзіць на рэабілітацыю.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПРИНЦИПИАЛЬНЫЙ ВОПРОС

У государства есть возможность вернуть людям их «советские» вклады!

"Народная Воля" периодически поднимает очень актуальную тему: когда государство вернет белорусам сгоревшие вклады, которые лежали на сберкнижках СССР?

Например, мои сбережения были колоссальные – 64 (шестьдесят четыре) тысячи советских рублей! А превратились эти деньги по состоянию на май 2017 года в одну копейку (!) действующей белорусской валюты. И это не шутка! Такой перерасчет придумали наши финансисты. Так вот цинично поступили с пенсионерами – самой незащищенной группой населения Республики Беларусь.

Чтобы добиться справедливости, я направил во все высшие инстанции государства письма с просьбой дать ответ: почему нарушена статья 44 Конституции Республики Беларусь, которая гласит, что государство поощряет и охраняет сбережения граждан, создает гарантии возврата вкладов. Если не исполняется статья 44 Конституции, то разве можно выполнить статью 21, в которой говорится, что каждый гражданин имеет право на достойный уровень жизни, включая достойное питание, одежду, жилье и постоянное улучшение необходимых для этого условий. Разве может пенсионер, ветеран труда, лишенный своих сбережений в банках, которые собирал десятилетия, выполнить перечисленные условия?

Обратился я в Палату представителей Национального собрания к депутату по нашему избирательному округу **Ю.А.Лобачу.** Все-таки Палата представителей – это законотворческая организация, она не должна быть в стороне от контроля за соблюдением законов.

В письме я просил рассмотреть вопрос о компенсации вкладов ветеранам труда на очередной сессии Палаты представителей, поскольку это жизненно важный, проблемный вопрос,

но на протяжении почти двадцати лет он, по сути, не решался.

В ответе Ю.А.Лобач сообщил, что проведение дополнительных компенсационных мероприятий по возмещению потерь граждан, обусловленных инфляционными процессами, достаточно сложный, но вместе с тем остается на контроле постоянной комиссии по бюджету и финансам и всего депутатского корпуса в целом.

И все!

Тогда я направил письмо в адрес президента страны **А.Г.Лукашенко.** Ответили из Администрации, что компенсировать обесцененные в результате инфляции денежные средства в ближайшее время не планируется.

На мое письмо в адрес председателя Совмина **А.В.Кобякова** ответ пришел из Минфина. По сути аналогичный тому, который я получил из Администрации президента.

Конституционный суд (председатель **П.П.Миклашевич**) ответил, что вопросы компенсации потерь от инфляционного обесценения вкладов, размещенных в банках бывшего Советского Союза, относится к ведению ОАО «Сберегательный банк «Беларусбанк». И ни слова не сказано о причинах нарушения статьи 44 Конституции Республики Беларусь.

Отправленные мной материалы (выписки из документов ОАО «Беларусбанк», копии ответов других инстанций) и заявление в Комитет государственного контроля там не рассматривались, а были направлены, переадресованы руководству Национального банка Республики Беларусь.

Национальный банк соответственно направил мое письмо-заявление в адрес ОАО «Беларусбанк», а те, сославшись на указы президента, сообщили, что данная компенсация выплачивалась в течение 10 лет (1998–2007 гг.) на основании заявлений вкладчиков. А так как я с заявлением в банк не обращался, то с 1 января 2008 года компенсационные вклады (выплаты), согласно указу президента, прекращены. И также мне ответили, что ОАО «Беларусбанк» полностью выполняет обязательства в отношении моего вклада в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Какая безнравственность, лицемерие и даже кощунство по отношению к вкладчикам звучат в таком ответе: дескать, банк выполнил полностью свои обязательства перед вкладчиками!!!

Вдумайтесь, уважаемые читатели, о каких обязательствах идет речь? За 20 лет 64 тысячи советских рублей, за которые когда-то можно было купить более десяти автомашин, обесценились до 1 (одной) копейки! Вот это обязательство, которое иначе как преступным назвать нельзя.

Но на самом деле в государстве есть деньги, которые можно пустить на выплату компенсаций вкладчикам, потерявшим свои советские сбережения.

Что предлагаю я?

Первое. Необходимо отменить перечисленные выше указы президента и вернуться к рассмотрению этого вопроса на сессии Национального собрания Республики Беларусь.

Второе. Обязать, а вернее поручить ОАО «Беларусбанк» произвести расчет по вкладам из средств сверхплановой и плановой прибыли из расчета стоимости одного доллара по состоянию на 1 января 1992 года 100 (сто) советских рублей. Такое решение должно быть выполнено до конца текущего года.

Третье. При недостатке денежных средств для работы с населением по вкладам в ОАО «Беларусбанке» пересмотреть республиканский бюджет и уменьшить на 50 процентов расходы на Службу безопасности президента и других высоких должностных лиц, на содержание Оперативно-аналитического центра при президенте, а также отказаться от бюджетного финансирования БРСМ, «Белой Руси» и ряда других общественных организаций. Почему они должны существовать на деньги налогоплательщиков?! Считаю, что ничего плохого в стране при таком решении не случится. Зато сэкономленные бюджетные средства можно будет направить на пополнение фонда для расчета по вкладам с населением Республики Беларусь.

За такое решение пенсионеры скажут властям большое спасибо.

И последнее. Хотелось бы через газету «Народная Воля» попросить бывшего главного банкира Беларуси, доктора экономических наук Станислава Богданкевича высказать свое мнение по данному вопросу.

А то ведь за державу обидно!

Иван Андреевич ОГОРОДНИК,
кандидат технических наук.
г.Дзержинск.

Народная Воля http://www.nv-online.info
8 ЧЭРВЕНЯ 2018 г.

АСОБА

Сяргей ЧЫГРЫН: «Мясцовыя ўлады глядзяць на краязнаўцаў як на апазіцыянераў»

На творчым рахунку пісьменніка і краязнаўца са Слоніма Сяргея Чыгрына больш за 60 кніг. Ён даследуе не толькі родную Слонімшчыну, але і суседнія Зэльвеншыну, Дзятлаўшчыну і Навагрудчыну, нават замежную Беласточчыну. Але гэта, што называецца, занятак для душы, а штодзённая яго праца – у Слонімскім драматычным тэатры, дзе Сяргей загадвае літаратурнай часткай. З "тэатральных" пытанняў і пачалася наша гутарка.

– Сяргей, сярод "тэатральных" гарадоў Слонім самы невялікі, у ім налічваецца крыху менш за 50.000 жыхароў. Як сёння жывецца тэатру ў правінцыйным горадзе?

– У Беларусі ўсяго 28 тэатраў, з іх немала знаходзіцца ў абласных і раённых цэнтрах – у Маладзечне, Пінску, Мазыры. І сапраўды, ты маеш рацыю: калі параўноўваць Слонім з гэтымі гарадамі, то ў нас насельніцтва ў два-тры разы менш. А зала ў тэатры ў нас даволі вялікая – на 196 месцаў. Для правінцыяльнага горада гэта больш чым дастаткова. Я ў тэатры больш за дваццаць гадоў і бачу, што з кожным годам гледачоў на спектаклях усё менш і менш. Асноўная прычына – людзі нашы ўсё больш бяднеюць і павінны найперш думаць пра хлеб надзённы.

– А колькі каштуе квіток на вашы спектаклі?

– Цана проста смешная – пяць рублёў для дарослых і тры з паловай рублі для дзяцей. Аднак справа нават не ў цане. Пачынаецца вясна, і людзі спяшаюцца ў вёску апрацоўваць агароды, ім не да тэатра. І так да позняй восені. Зімой наведвальнасць спектакляў нашмат лепшая. Я падлічыў: у нашым тэатры пабывала каля 60 працэнтаў слонімцаў. Асабліва людзі любяць глядзець камедыі, яны хочуць прыйсці на спектакль і адпачыць.

«Акцёры працуюць у трох-чатырох месцах – хто вокны ўстаўляе, хто тамадой на вяселлях»

– А ці карыстаецца попытам беларуская класіка? Які ў вас увогуле рэпертуар?

– На класіку попыт заўсёды ёсць. Напрыклад, "Прымакі" Янкі Купалы ідуць ужо гадоў дзесяць. І "Паўлінка" таксама доўгажыхар на нашай сцэне. З замежнымі п'есамі складана, бо драматургі з другіх краін звычайна патрабуюць задатак – да 3000 долараў. Толькі тады яны згаджаюцца на пастаноўку пры ўмове атрымання 10–20 працэнтаў ад фінансавага збору. Таму мы працуем пераважна з беларускімі аўтарамі. Наш галоўны рэжысёр Васіль Сявец мае ў сваім партфелі немала п'ес беларускіх драматургаў – Сяргея Кавалёва, Васіля Ткачова і іншых. Найдаўжэй на сцэне жывуць дзіцячыя спектаклі. Напрыклад, "Малы і Карлсан" у маім перакладзе на беларускую мову ў нас ідзе больш за 10 гадоў. Але тут праблема кадравая. У вялікіх тэатрах у кожным спектаклі ёсць акцёры-дублёры. А ў нас на гэта не хапае трупы. І вось мы паставілі спектакль, а асноўны акцёр праз два-тры гады ўзяў і звольніўся. І трэба ўсё пачынаць па-новаму. Ці – закрываць спектакль.

– А якая самая вялікая праблема стаіць сёння перад Слонімскім тэатрам?

– Фінансавы план, які вельмі складана выканаць. Наш тэатр створаны для таго, каб прапагандаваць тэатральнае мастацтва ў рэгіёне. Таму мы амаль кожны тыдзень выязджаем на мясцовыя гастролі, дзе працаваць яшчэ больш складана, чым у Слоніме. Скажам, за мінулы год мы фінансавы план не выканалі. На маю думку, неабходна гэтыя планы значна паменшыць. Бо калі трэба вельмі часта выступаць, то губляецца майстэрства акцёраў. Тым больш ніводзін наш спектакль ніколі не атрымліваў сур'ёзных дзяржаўных датацый. Выкарыстоўваем тое, што зарабілі самі. На жаль, і заробкі ў нас проста мізэрныя. На сённяшні дзень я чыстымі на рукі атрымліваю 260–270 рублёў. У акцёраў атрымліваецца трошкі больш – 320–350 рублёў, бо ў іх катэгорыі – першая, вышэйшая, майстар сцэны. Але ці на такі заробак як сям'ю карміць? Таму нашы акцёры часам працуюць на трох-чатырох працах – хто вокны ўстаўляе, хто тамадой на вяселлях...

«Дзяржаўныя выдавецтвы не выдалі ніводнай маёй кнігі»

– Ты выдаў больш за 60 кніг – сваіх і чужых (пераважна спадчыну пісьменнікаў-землякоў). Прычым у 2012 годзе ў цябе выйшла пяць кніг, у 2013-м – шэсць, у 2014-м – чатыры, у 2015-м – пяць, у 2016-м – тры… Як табе ўдаецца працаваць у такім тэмпе?

– Ды мне проста ніхто не перашкаджае. Сталічным пісьменнікам не шкодзіла б вярнуцца на свае малыя радзімы, у бацькоўскія хаты, калі такія засталіся, альбо набыць сабе "творчыя дамы" ў правінцыі, сядзець там і працаваць. Я пішу не толькі пра Слонімшчыну – выдаў некалькі кніг пра беларускую Беласточчыну, ахопліваю Зэльвеншчыну, Дзятлаўшчыну і Навагрудчыну. На сённяшні дзень я сабраў і падрыхтаваў да друку спадчыну Георгія Пеха (заснавальніка Ваўкавыскага гістарычнага музея), збор твораў двойчы рэпрэсаванага пісьменніка Тодара Лебяды, кнігі нашаніўца Гальшэа Леўчыка і нашага сучасніка Міколы Арочкі, а таксама зборнік "Лісты ў Слонім" (пісьмы знакамітых беларусаў, з якімі пашчасціла перапісвацца). Былі б сродкі…

– А чаму з шасці дзясяткаў тваіх кніг ніводная (!) не выйшла ў дзяржаўным выдавецтве?

– З майго боку спробы выдацца там былі. Кніга "Ад Слоніма да Беластока" чатыры гады праляжала ў холдынгу "Літаратура і мастацтва". Яго тагачасны дырэктар Алесь Карлюкевіч (сённяшні міністр інфармацыі) усё абяцаў выдаць… І ў "Мастацкай літаратуры" некалькі гадоў праляжала адна з маіх гісторыка-краязнаўчых кніг, і ў выдавецтве "Народная асвета". Нібыта яны там рыхтаваліся да друку, але таксама нешта перашкодзіла. Так што пры падтрымцы дзяржавы я сапраўды ніводнай кнігі не выдаў.

«На Дні пісьменства на першым месцы павінны быць беларуская кніга і беларускі пісьменнік, а не шашлыкі і песенная папса»

– Ужо вядома, што ў наступным годзе Слонім прыме Дзень беларускага пісьменства. Якім, на тваю думку, павінна быць свята айчыннага кнігавыдання?

– Найперш яно павінна быць нацыянальным. І на першым месцы там павінны быць беларуская кніга, беларускі пісьменнік і беларускі выдавец. А не шашлыкі і песенная папса, ад якой ажно моташна. У Беларусі сёння ўвогуле драматычная сітуацыя з рэалізацыяй кнігі. 70 працэнтаў райцэнтраў не маюць кнігарняў! У нас некаторыя кнігі з'яўляюцца толькі на свята пісьменства, а трэба, каб яны даходзілі да людзей у кожны райцэнтр, у кожную вёску. Вось я памятаю, існавалі кнігарні ў Жыровічах, у Дзярэчыне, у Зэльве, а цяпер іх няма. Дзень беларускага пісьменства не ратуе беларускую кнігу, за адзін дзень дзеткі не навучацца роднай мове, не адкрыюцца класы з беларускай мовай навучання ў нашых школах. На сёння гэта свята выглядае проста як дзяржаўная паказуха.

– Нядаўна стала вядома, што Слонімскі райвыканкам нарэшце прыняў рашэнне ўсталяваць у горадзе помнік Льву Сапегу. Але ў дзіўным месцы – паміж помнікам Леніну і танкам на пастаменце...

– Колькі ў нас старшынь райвыканкама ні было – усе яны абяцалі паставіць помнік Льву Сапегу, які быў слонімскім старостам. Паводле маёй інфармацыі, помнік усё ж з'явіцца – у верасні 2019 года, да згаданага Дня пісьменства. Што да месца, то я не галоўны архітэктар Слоніма і не ведаю, чым ён кіраваўся, калі вырашалася, дзе трэба ставіць помнік. Так, плануецца ўсталяваць яго ў цэнтральным скверы, дзе стаяць танк Т-34 і Ленін, які рукой паказвае на Спаса-Праабражэнскі сабор. Дзіўнае суседства! Але няхай ставяць там, дзе вырашылі. З цягам часу Ленін прыбярэцца, танк перанясецца на тэрыторыю вайсковай часці, і слонімскі староста і канцлер ВКЛ Леў Сапега стане галоўным помнікам у нашым горадзе. З помнікамі вялікім землякам у нас увогуле бяда. Слонімшчына – адзіны раён у Беларусі, дзе не ўшанавалі ніводзін беларускі пісьменнік – няма нідзе ні шыльдачкі, ні помніка, ні бюста. Затое ёсць чатыры помнікі Леніну, адзін Дзяржынскаму, у адной вёсцы нават Калініну помнік ёсць – каля яго мужыкі гарэлку п'юць.

«Краязнаўства – падмурак патрыятызму і прышчэпка ад «русского мира», які лезе да нас з усіх шчылін»

– Краязнаўства можна назваць прыступкай на ўваходзе ў палац гісторыі. Як, на тваю думку, ажывіць краязнаўчы рух па ўсёй краіне?

– Краязнаўчы рух – вялікая сіла, і яе баяцца рэгіянальныя чыноўнікі. У той жа час любая нармальная дзяржава падтрымлівае краязнаўцаў. Скажам, у Польшчы ў кожным рэгіёне пры падтрымцы мясцовых улад выходзяць краязнаўчыя выданні, ладзяцца самыя розныя імпрэзы. У нас гэтага няма ні на раённым, ні на рэспубліканскім узроўні. Наадварот, нашы ўлады на краязнаўцаў глядзяць як на апазіцыянераў. Скажам, маю кнігу "Краязнаўчыя сцежкамі Зэльвеншчыны" забаранілі прэзентаваць у Зэльве, нават пісаць пра яе не дазволілі ў раённай газеце. А калі быў Ганненскі кірмаш у Зэльве, там працавала кнігарня, і я аддаў усё, што засталося ў мяне ад накладу, на продаж. Дык за 15 хвілін кніга была раскуплена! Значыць, такая літаратура запатрабавана.

– Ведаю, што запатрабаваны і твой краязнаўчы "Слонімскі буквар", дзе ў алфавітным парадку падаецца ўся гісторыя Слонімшчыны. Скажам, на літару "А" можна прачытаць пра Агінскіх, на літару "Ж" – пра Жыровіцкі манастыр… Колькі школьнікаў у Слоніме прачытала той буквар?

– Было два наклады – агулам 600 асобнікаў, і ўсе яны разышліся. У нас кожная школа, кожны настаўнік і многія вучні маюць "Слонімскі буквар". На жаль, слонімскі гарадскі аддзел адукацыі не дапамог яго распаўсюдзіць. Добра было б, каб такія буквары былі ў кожным раёне. У нас чыноўнікі розных узроўняў любяць гаварыць пра нацыянальную ідэю, хоць не ведаюць, дзе яе шукаць. Дык вось, выданне рэгіянальных краязнаўчых буквароў – гэта і ёсць ажыццяўленне нацыянальнай ідэі. Бо краязнаўства – гэта падмурак патрыятызму. Мала напісаць на білбордзе "Любіце Беларусь!", трэба пра гэтую Беларусь расказаць дзецям даходліва, цікава і запамінальна. Такія буквары маглі б стаць прышчэпкай ад "русского мира", які лезе да нас з усіх шчылін.

Міхась СКОБЛА.

СВАБОДА СЛОВА

Чаму Мінкульт адмаўляецца ўключыць БАЖ у спіс творчых саюзаў?

*Гэтае пытанне «Народная Воля» задала першай намесніцы міністра культуры **Ірыне Дрыга**.*

Як нядаўна паведамляла "Народная Воля", Міністэрства культуры другі раз адмовілася ўнесці ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў" у пералік творчых саюзаў краіны.

У звароце Беларускай асацыяцыі журналістаў у Мінкульт падкрэслівалася: тры чвэрці сябраў арганізацыі з'яўляюцца творчымі работнікамі, якія займаюцца творчай журналісцкай дзейнасцю. Наяўнасць публікацый у сродках масавай інфармацыі правяраецца падчас прыёму ў сяборы арганізацыі. Нягледзячы на гэта, у адказе Міністэрства культуры паведамляецца, што прадстаўленыя дакументы не ўтрымліваюць звестак аб тым, што ГА "БАЖ" дзейнічае ў мэтах рэалізацыі творчых здольнасцяў творчых работнікаў, развіцця творчага патэнцыялу і творчай ініцыятывы грамадзян у сферы культуры.

У БАЖы звяртаюць увагу на тое, што праўладны Беларускі саюз журналістаў займаецца абсалютна ідэнтычнай дзейнасцю і адразу быў уключаны ў пералік творчых саюзаў. А БАЖ – не. Старшыня БАЖ **Андрэй Бастунец** гаворыць адкрытым тэкстам: гэта проста дыскрымінацыя!

Намесніца міністра культуры **Ірына Дрыга** ніякай дыскрымінацыі ў адмове ўключыць БАЖ у спіс творчых саюзаў не бачыць.

– Ірына Уладзіміраўна, а патлумачце, калі ласка: чаму Мінкульт адмаўляе БАЖу? Чаму Беларускі саюз журналістаў – гэта творчы саюз, а Беларуская асацыяцыя журналістаў – не? Яны ж амаль адным і тым жа займаюцца, няхай і з розных бакоў!

– Мы далі Беларускай асацыяцыі журналістаў адказ аб тым, якую дадатковую інфармацыю яны павінны нам прадставіць. Пакуль ад іх нічога няма.

– Калі не сакрэт, што за інфармацыю вы запатрабавалі? Справа ў тым, што ў тым кароценькім адказе за вашым подпісам толькі дзяжурныя фразы…

– Яны павінны прадставіць усё, што патрабуе ў дадзеным выпадку Кодэкс аб культуры. Мы далі вычарпальны адказ наконт таго, якой інфармацыі не ўбачылі ў дакументах БАЖа. Гэта тая інфармацыя, якая характарызуе дзейнасць саюза ў адпаведнасці з Кодэксам аб культуры.

– А больш канкрэтна можаце сказаць, што менавіта павінна прадставіць кіраўніцтва БАЖа?

– Усё тое, што пералічана ў адказе і ў заканадаўстве. Будзе інфармацыя – будзем яе разглядаць.

– Ці ёсць нейкія тэрміны, на працягу якіх БАЖ павінен прадставіць недастаючую інфармацыю?

– Гэта іх справа.

ЯК ПА ЗАКОНЕ?

Што напісана ў Кодэксе аб культуры?

Творчыя саюзы ў Рэспубліцы Беларусь ствараюцца і дзейнічаюць у мэтах:

1. рэалізацыі творчых здольнасцяў творчых работнікаў;
2. развіцця творчага патэнцыялу і творчай ініцыятывы грамадзян у сферы культуры;
3. садзейнічання ў стварэнні, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі твораў мастацкай літаратуры і мастацтва;
4. заахвочвання наватарства, павышэння прафесійнага майстэрства і культуры духоўных адносін;
5. ажыццяўлення сумеснай творчай дзейнасці;
6. падтрымкі членаў творчых саюзаў.

Мэты дзейнасці, прадугледжаныя пунктам 3, з'яўляюцца абавязковымі для ўказання ў статуце творчага саюза.

КАМЕНТАРЫЙ

Андрэй БАСТУНЕЦ: «У Мінкульта нейкі выбарчы падыход!»

Старшыня ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў" Андрэй Бастунец перакананы, што кіруе творчай арганізацыяй.

– Насамрэч у адказе не было ніякага спіса канкрэтных патрабаванняў, якія БАЖ павінна выканаць – мы атрымалі стандартную кароткую адмову, – *каментуе словы чыноўніцы Дрыгі старшыня БАЖ Андрэй Бастунец.* – Сапраўды, у Кодэксе аб культуры ёсць пералік асноўных патрабаванняў, якія павінны быць у статуце творчай арганізацыі. Але пытанне ў тым, ці ўсе творчыя саюзы выканалі гэтае патрабаванне? Напрыклад, у статуце Беларускага саюза журналістаў таксама гэтых фармулёвак няма. І тым не менш іх уключылі ў спіс творчых саюзаў, а БАЖ – не! Атрымліваецца, тут у Мінкульта нейкі выбарчы падыход.

Ці дойдзе справа да ўнясення змен у статут БАЖа? Хутчэй за ўсё, бліжэйшым часам мы накіруем зварот у Міністэрства культуры з просьбай патлумачыць, чаму з двух саюзаў адзін уключаны ў спіс творчых саюзаў, а другі не. Калі ўжо патрабаваць – дык з усіх аднолькава.

Марына КОКТЫШ.

ЛИЧНОСТЬ

ДОКТОР ЛИПЕНЬ

Один из старейших детских анестезиологов страны, который с коллегами проводил первые операции на сердце у детей. Альпинист и «снежный барс», покоривший Эверест и высочайшие вершины мира… Эдуард Бернардович Липень вспоминает яркие события своей жизни.

Коллеги-доктора ценят его более чем полувековой врачебный опыт, научные публикации. Студенты помнят практические занятия по анестезиологии и реаниматологии. Друзья-альпинисты любят Липеня за его надежность, оптимизм и радушие.

Он созерцал красоту планеты со всех семитысячников СССР, совершал восхождения на Памире, Тибете, Кавказе, Камчатке, работал врачом в Улу-Тау и других экспедициях. В течение 10 лет возглавлял Белорусскую республиканскую федерацию альпинизма, руководил хором военной и патриотической песни военно-медицинского факультета БГМУ.

– Эдуард Бернардович, вы родились в Минске в июле 1936 года. В вашей памяти запечатлены многие события…

– Да. В 1941 году, когда началась война и пришли немцы, наш дом сгорел. Он стоял рядом с мостом около стадиона «Динамо». Отец ушел на фронт, а мы с матерью и братом остались в городе. Жили в пустой комнате в заброшенном доме, потом – в землянке. В 1943 году, когда мне было шесть лет, мама понесла на базар подушку, чтобы обменять на соль, и мы попали в облаву. Немцы оцепили Комаровку, хватали всех подряд и бросали в грузовые машины. Затем поместили в сарай и через некоторое время отправили на станцию. В товарном вагоне нас вывезли в Германию.

Мы с мамой и братом оказались в городе Торн. Мама возила на тачке топливо к печке на электростанции, мы, дети, оставались в двухэтажном бараке. Кормили похлебкой на завтрак, обед и ужин. Для нас это было терпимо, ведь в Минске нам приходилось самим добывать пропитание. В Германии мне кто-то подарил губную гармошку, и я научился на ней играть. День Победы встретили там же.

Мама сразу же устроилась в военную часть на кухню и четыре месяца работала там как вольнонаемная. Когда мы вернулись в Минск, то жили у тетки в землянке на улице Марьевской. В 1945 году получили письмо от отца из Берлина, датированное 29 апреля, а 30 апреля отец погиб. Через две недели об этом пришло извещение. Это была трагедия для семьи.

– Как выживали в послевоенное лихолетье?

– Помогали родственники.. Вернулся с фронта мамин младший брат. Он жил в деревне Мостище, сейчас там находится аэропорт. Все родственники собрались и почти за бесплатно перевезли деревянный дом из Мостища на улицу Андреевскую, где мы потом и жили.

А дальше была школа №40. В школе кроме пятерок по математике у меня было «отлично» по химии. Мои одноклассники подали заявления в мединститут, и я вместе с ними. Самым тяжелым был вступительный экзамен по химии, на котором все засыпались у доцента Вадима Бондарина. Мне попался вопрос о солях золота, и я нарисовал ему формулу. Один на весь поток я получил пятерку!

На лечебном факультете нас было более 600 человек. На нашем курсе учились в будущем прекрасные специалисты Михаил Афанасьевич Овчаренко и Евгений Михайлович Геллерштейн. А вообще у нас была дружная и веселая врачебная компания!

– Путешествия вас увлекали с молодости?

– Жила во мне искорка любви к путешествиям, я любил читать географическую литературу, все время меня куда-то тянуло. И в мединституте я записался в секцию туризма и горного альпинизма, ходил в походы. Когда я читал стихи о жажде странствий, то думал: это же про меня написали! У Твардовского есть отличная поэма «За далью – даль»:

Я в скуку дальних мест
не верю,
А край, где нынче
нет меня,
Я ощущаю как потерю
Из жизни выбывшего дня.

В 1956 году я поехал на целину в Казахстан – была и такая страница в моей биографии. Студентов спросили: есть ли среди вас комбайнеры? У меня было удостоверение водителя мотоцикла, и мне без слов доверили комбайн «С-4» («Сталин-4»). В 1956 году я убрал 300 гектаров пшеницы и заработал комсомольский орден. Кроме зарплаты мне определили полторы тонны пшеницы. В следующем году мы поехали в Кокчетавскую область. Мой друг Петя был трактористом, а я комбайнером, мы потрудились достойно и получили приличные деньги.

У меня есть еще одна слабость. Если бы я пошел в консерваторию, из меня, наверное, получился бы толковый музыкант. Играю на баяне, скрипке, фортепиано. Мне нравится классическая музыка.

– С чего началась ваша лечебная практика?

– Когда окончил учебу, поехал работать главным врачом Жукневской сельской больницы Оршанского района Витебской области, которая обслуживала 18 населенных пунктов. Никто туда не хотел ехать. На кафедре Сергея Леонидовича Либова был объявлен конкурс, и в 1963 году я поступил в клиническую ординатуру и окончил ее в 1965 году.

В 1965 году приказом министра здравоохранения Инсаровым была создана группа искусственного кровообращения при кафедре грудной и детской хирургии с целью начать делать операции на сухом сердце. И меня назначили анестезиологом этой группы. Руководителем группы был Семен Захарович Фрадкин, а после него – Семен Ефимович Надельсон. Позже Олег Северьянович Мишарев превратил эту ставку в должность заведующего отделением реанимации Детского хирургического центра, в котором стал работать и я.

– Вы были среди тех, кто проводил первые операции на сердце у детей.

– С 1965-го по 1970 год мы работали в 5-й больнице и там делали первые операции на сердце. А в 1970 году перешли в новый корпус Детского хирургического центра, открытый на базе 1-й клинической больницы. Этот корпус строило отделение терапии для своих нужд, но нашли там какие-то строительные погрешности, и терапевты отказались туда переезжать. А Олег Северьянович Мишарев попросил передать этот корпус Детскому хирургическому центру… Я ездил в Москву учиться, повышать квалификацию на кафедре Бакулева, а также в Ленинград, в Военно-медицинскую академию. Доктора приезжали к нам и показывали новые операции. Хирурги ездили оперировать в Германию, анестезиологи – в Киев, Душанбе.

Первые аппараты искусственного кровообращения нам помогал делать Минский тракторный завод. В Америке и в Италии уже выпускали такие аппараты, а мы только начинали их производить. Они были примитивные. А дальше такие аппараты стали делать в Ленинграде в Военно-медицинской академии, в Москве в Институте Вишневского.

– Кто из коллег был для вас значительным авторитетом?

– Одним из таких наставников был Артур Эмильевич Котляров. Начав работу в январе 1970 года, он впоследствии создал и возглавил отделение анестезиологии и реаниматологии – крепкий коллектив врачей и медсестер.

В 1970-е годы кафедра грудной и детской хирургии была фантастически интересная! Кроме Елизаветы Даниловны Волкович там работали Людмила Борисовна Савицкая, Василий Данилович Лапицкий. Был аспирантом, а потом ассистентом и доцентом Леонид Евгеньевич Котович. Дальше организовалась кафедра анестезиологии, которую возглавляла Вера Константиновна Зубович.

– Кажется, что вы только этим и жили…

– Вовсе нет! У меня была другая жизнь в горах, не менее бурная, чем в клинике. С осени до весны я работал в больнице, летом на два месяца уезжал на Кавказ, на Памир, на Алтай, в Китай или в США.

Два месяца – таков отпуск преподавателя. Обычно это были июль и август. Горы дают возможность не только встретиться с заповедными уголками нашей планеты. Это попытка убежать от фальши и лицемерия современной цивилизации. Главная награда для альпиниста не деньги, не слава, а ощущение духовного богатства, неповторимости и величия жизни!

В горах помимо восхождений я занимался преподавательской работой. В 1966 году в Москве в ВЦСПС я окончил школу инструкторов альпинизма и работал на туристских базах. И сам участвовал в спортивных восхождениях. Во время отпуска мне еще платили зарплату инструктора.

Альпинисту нужно быть здоровым и следить за собой. Человек слабый на гору не поднимется. Приходится ночевать в палатке, иногда – в метель, пургу.

Однажды мы попали в непогоду, 26 суток провели на высоте 7 тысяч метров в ужасный мороз. Все живые спустились вниз, только пришлось ампутировать отмороженные пальцы. У меня был пуховый костюм. Днем он согревает и сохраняет тепло. Ночью закрываешь палатку и прижимаешься друг к другу. Есть высотные палатки с утеплением внутри. Все зависит от качества снаряжения.

Теперешний альпинизм взяли в руки бизнесмены. Я больше уважаю, когда ходят на простые маршруты и страхуются веревками. Приходится проходить очень рискованные участки. Меня страхует другой человек, и, если я срываюсь, повисаю на веревке. Прежде чем ты начнешь восхождение куда-то, нужно изучить и климат, и состояние маршрута, и погоду. К каждому маршруту нужно подобрать свое снаряжение: одно – к ледовому, другое – к скальному, третье – к снежному. Каждое восхождение – это психологическая и моральная задача. Многое зависит от того, с кем ты идешь. Одно дело, если ты идешь с человеком, которому доверяешь, другое дело – когда не уверен в нем. В международных экспедициях мы общались с американцами, с китайцами, с русскими и со многими другими.

В 2015 году мы встретились в США с нашей командой, с которой ходили на Эверест. В 1990-м проложили новый маршрут. Семидесятилетие я встречал с сыном на Эльбрусе. Он спросил: «Батя, какой тебе сделать подарок?» Я сказал: «Пошли на Эльбрус!» У меня оба сына ездят в горы кататься на лыжах. В прошлом году были в Италии. Жена Лидия – конструктор института НИИСА. Я с ней познакомился в горах.

Беседовала Элла ДВИНСКАЯ.

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Манюшка ў выкананні Ірыны Кучынскай і Іллі Сільчукова

5 мая 2019 года будзе адзначацца 200-гадовы юбілей геніяльнага кампазітара Станіслава Манюшкі. З гэтай нагоды ў Беларусі распачынаецца серыя канцэртаў і іншых мерапрыемстваў. Старт – 12 чэрвеня. У гэты дзень у Камернай зале імя Л.П.Александроўскай Вялікага тэатра оперы і балета адбудзецца канцэрт «ЖЫЦЦЁ Ў ПЕСНІ. Старонкі «Хатняга спеўніка» Станіслава Манюшкі».

Найлепшыя песні са знакамітага цыкла кампазітара «Хатні спеўнік» прагучаць у выкананні выдатных салістаў Вялікага тэатра Беларусі – лаўрэатаў міжнародных конкурсаў **Ірыны КУЧЫНСКАЙ** (сапрана) і **Іллі СІЛЬЧУКОВА** (барытон), а таксама шматгадовага папулярызатара гістарычнай музыкі і архіўных знаходак – ансамбля салістаў «ВЫТОКІ» пад кіраўніцтвам лаўрэата міжнародных конкурсаў, фагатыста і дырыжора **Аляксея ФРАЛОВА**.

Канцэрт арганізаваны пры падтрымцы Польскага інстытута ў Мінску. *“Гэтая ўнікальная праграма ўсебакова ілюструе жыццё вялікага кампазітара-рамантыка”*, – кажуць арганізатары мерапрыемства. У сваю чаргу ў польскай амбасадзе ў Мінску падкрэсліваюць: *“Імя Станіслава Манюшкі з’яўляецца адным з найвялікшых у гісторыі і культуры Беларусі і Польшчы, яно адначасова рэпрэзентуе гэтыя дзве культуры і аб’ядноўвае іх”.*

Ігар ЗАЛЕСКІ.

СТАЛІЦА

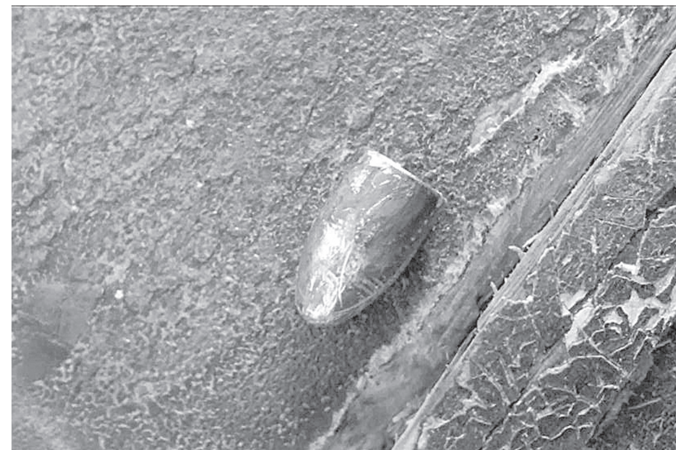
У Мінску з’явяцца вуліцы Аркадзя Смоліча і Алеся Дудара

Сталічнымі ўладамі прынята рашэнне назваць новыя вуліцы ў мінскім мікрараёне “Лошыца” імёнамі дзеяча Беларускай Народнай Рэспублікі Аркадзя Смоліча і паэта Алеся Дудара. Імя вядомага навукоўца і міністра сельскай гаспадаркі БНР будзе насіць вуліца паміж вуліцамі Янкі Лучыны і Чыжэўскіх, а вуліца паэта, аднаго з заснавальнікаў самай масавай літаратурнай арганізацыі “Маладняк”, праляжа ад Ігуменскага тракту да вуліцы Смоліча. Абодва ўшанаваныя былі расстраляны бальшавікамі: Дудар – у 1937-м, а Смоліч – у 1938 годзе.

Мікалай РУСАК.

ПОДРОБНОСТИ

Смерть застряла в иконе

Это близко к сенсации: недавно в серьезном государственном учреждении – Национальном художественном музее – нашли пулю. От пистолета Макарова. Кто-то пытался украсть шедевры, и в залах случилась перестрелка? Нет, свинец нашли в православной иконе XIX века, он застрял в старой доске, можно сказать, в сердце иконы. Сюжет для фильма. Возможно, таким образом, святой образ защитил кого-то от смерти. Или в атеистическом раже расстреливали именно икону, а не верующего?

Мы можем только гадать. Но известный белорусский реставратор Аркадий Самуилович Шпунт, который работает сейчас над восстановлением доски и который, собственно, и обнаружил несколько дней назад внутри образа девять граммов смертоносного металла, имеет на этот счет свое мнение. Он рассказал:

– Пистолеты Макарова на вооружении у правоохранительных органов, как известно, появились в 1951 году. Так что моя версия: икона рассказывает нам о годах гонений на религию. Тем более что пришла она в музей из Западной Беларуси, где именно в 1950-е шла активная антирелигиозная кампания. Иконы выбрасывали на свалку, церкви закрывали… Бывало, и постреливали, если верующие сопротивлялись. В наших восточных областях эту “проблему” решили окончательно еще до войны, а с западниками советской власти еще предстояло “разобраться”. Хотя, может быть, это свидетельство обыкновенной уголовщины, бандитской перестрелки, почему нет?.. Эту икону музею подарило частное лицо в 1987 году. Почему мне в руки из запасников она пришла только сейчас? В музее сотни икон ждут своей очереди на реставрацию, наш отдел просто не справляется с таким богатством. Я взял эту доску без видимых причин. Вижу – выносная икона (выносится на крестный ход), с тыльной стороны – щербинка. Ничего опасного, думал, вроде как “закрытый перелом”, просто гвоздь. Но оказалось… И пришлось, как хирургу, делать иконе настоящую операцию, чтобы достать из ее тела пулю.

Икона в высоту примерно 70 сантиметров, в ширину – 60. Обычно в храме выносные иконы стоят за престолом у левого угла на уровне груди человека. На одной ее стороне написана Богоматерь, на другой – Святой блаженный Дмитрий, но это еще предстоит перепроверить, потому что пока мастер Шпунт не раскрыл (не почистил и не восстановил) поверхность иконы полностью.

Елена МОЛОЧКО.

ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ

У Аляксандра Шакуціна нарадзіўся сын

Радасная падзея ў жыцці ўплывовага бізнесмена, старшыні Савета дырэктараў ААТ “Амкадор” здарылася некалькі месяцаў таму, аднак Шакуцін дагэтуль устрымліваецца ад каментарыяў з нагоды прыбаўлення ў сям’і.

– *Гэта вельмі закрытая інфармацыя*, – заўважае Аляксандр Васільевіч. – *Навошта ўсім ведаць, што адбываецца ў маім жыцці?*

Расказвае бізнесмен толькі пра тое, што хлопчык цудоўны, назвалі яго Міхаілам.

Як вядома, у Шакуціна ёсць дарослы сын Аляксандр ад першага шлюбу. Ён даўно жыве асобна і, паводле некаторай інфармацыі, сёлета збіраецца афіцыйна зарэгістраваць шлюб. Працуе Аляксандр Шукуцін-малодшы разам з бацькам. Ён член савета дырэктараў ААТ “Амкадор”, генеральны дырэктар ААТ «Спамаш Груп».

З першай жонкай Галінай Шакуцін расстаўся праз некалькі год пасля трагічнай гібелі іх дачкі Машы. Галіне Шакуцін пакінуў шыкоўны дом у Бараўлянах, а сабе пабудаваў катэдж у праслаўутых Драздах-2, на першай берагавой лініі. Хто там зараз гаспадыня, Аляксандр Васільевіч не расказвае. “Прыватнае жыццё – не для староннiх вачэй”, – такі яго жыццёвы прынцып. Паводле некаторай інфармацыі, абранніцы 59-гадовага Аляксандра Шакуціна каля 30 гадоў, яна родам з Мазыра.

Марыя ЭЙСМАНТ.

ЧУЛІ?

577 аўтографаў класікаў

Унікальны збор дароўных надпісаў на кнігах сабраў літаратуразнавец, прафесар Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы Аляксей Пяткевіч. Нядаўна яны пабачылі свет асобнай кнігай “Аўтографы – разам”, куды ўвайшлі 577 аўтографаў, сабраных больш як за паўстагоддзя. Сярод іх надпісы, зробленыя рукой Васіля Быкава, Ларысы Геніюш, Івана Мележа, Янкі Брыля, Рыгора Барадуліна, Анатоля Вярцінскага і іншых класікаў беларускай літаратуры. Гэта першае падобнае выданне ў Беларусі, яно з’явілася дзякуючы гродзенскаму выдавецтву “ЮрСаПрынт”.

Мікалай РУСАК.

ЗАКУЛИСЬЕ

Королева Англии подарила на свадьбу внуку и его невесте королевский особняк

Экстравагантный свадебный подарок королевы Великобритании Елизаветы II принцу Гарри и Меган Маркл наконец-то назван.

Монархиня подарила внуку и его супруге из США средневековый особняк York Cottage в королевском владении Сандрингем в графстве Норфолк, где находится один из самых любимых дворцов Ее Величества. Общая территория владения – 8 тыс. гектаров с примыкающим к дворцу садом в 24 гектара.

Новый дом молодоженов был построен для короля Великобритании и Ирландии Эдуарда VII (1841–1910), который передал его в 1893 году сыну – будущему королю Георгу V (1865–1936).

«Йоркский королевский дом сам по себе является памятником эксцентричности семьи, которая там жила», – приводит слова первой женщины на посту лорда-мэра лондонского Сити (1983–1984) леди Доналдсон газета Daily Express.

Королевский биограф Данкан Ларкомб напоминает о том, что дарить поместья – в привычке королевы. Монархиня подарила среднему сыну принцу Эндрю – Саннингхилл, старшему сыну, наследнику трона принцу Чарльзу – Беркхолл, а внуку принцу Уильяму и его супруге Кейт Миддлтон – Анмерхолл.

В настоящее время принц Гарри и Меган Маркл живут в Ноттингемском коттедже на территории Кенсингтонского дворца.

У СОСЕДЕЙ

В Польше не хватает медработников

И этот факт спровоцировал недавно громкий скандал.

Вице-маршалок Сейма Польши Станислав Тишка заявил, что из-за трудоустройства якобы менее квалифицированных медицинских работников из Украины в польских больницах умирает больше людей. Посольство Украины в Варшаве начало требовать извинений от Тишки за «ксенофобскую и примитивную попытку переложить вину на иностранцев». Однако, как заявил советник-посланник посольства Василий Зварыч, Тишка не ответил на требование посольства.

В то же время с комментарием выступило Министерство здравоохранения Польши. В ведомстве заявили, что не знают ни одного случая смерти пациента в результате медицинских ошибок украинских медсестер или отсутствия у них профессионализма.

«*Польские больницы не нанимают медсестер из Украины низшей квалификации, чем нужно. Медсестры из-за рубежа, которые сейчас работают в польских учреждениях здравоохранения, имеют право на работу, что означает наличие необходимой квалификации – на одном уровне с польским медицинским персоналом*», – пояснили в министерстве.

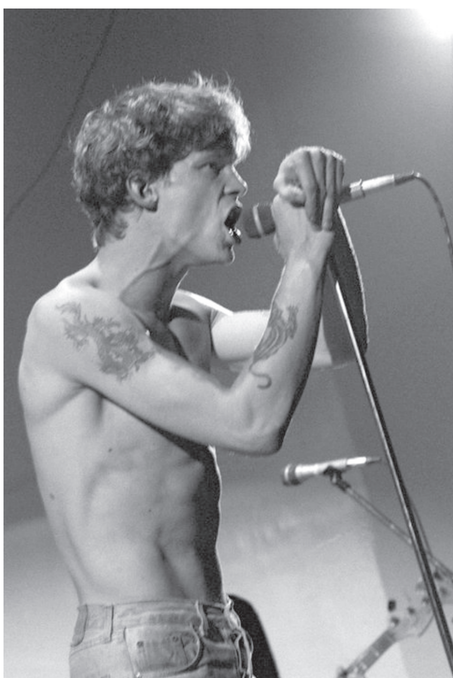
По данным польского Совета медсестер и акушерок, в начале 2018 года в стране работали всего 82 медсестры и 8 акушерок из Украины. Получить работу в медицинских учреждениях Польши по специальности «медсестра» и других медицинских специальностях возможно исключительно после получения официального разрешения на это, в случае граждан Украины предусматривает подтверждение квалификации, и прежде всего нострификацию диплома о высшем образовании.

Как известно, в связи с проблемами на рынке труда Министерство здравоохранения Польши рассматривает возможность упрощения процедуры трудоустройства для медицинских работников, прибывающих из стран за пределами Евросоюза, в частности из Украины.

ИСТОРИЯ

Панк, который ограбил банк, сдался 28 лет спустя

На юге Франции в среду 6 июня начался судебный процесс по делу об ограблении банка 30-летней давности над панк-музыкантом Жилем Бертеном. До недавнего времени Жиль считался мертвым, хотя на самом деле десятилетия скрывался от французских властей. Журналист Крис Бокман рассказывает, зачем Бертен сдался.

В начале 1980-х молодой Жиль Бертен пел в яростной панк-группе Camera Silens из Бордо. Camera Silens относили себя к скинхедам-анархистам, название взяли в честь одиночных камер, в которых содержались лидеры немецкой левой террористической группировки «Фракция Красной Армии», и любили британский панк и ска в духе The Clash, Sham 69 и UK Subs. Еще в начале музыкальной карьеры Жиль отсидел небольшой срок за кражу, но вернулся в группу после тюрьмы.

В апреле 1988 года Жиль вместе с сообщниками устроил еще одно ограбление, которое обернулось распадом группы. Группа анархистов напала на инкассаторский автомобиль компании Brinks в Тулузе и украла 12 миллионов франков (2 миллиона евро).

Деньги найти не удалось, зато почти все грабители, за исключением Бертена, были пойманы и привлечены к ответственности. Многие из них, как и другие панки и анархисты из числа участников и поклонников Camera Silens, употребляли наркотики и были носителями ВИЧ-инфекции. Кто-то из них умер, кто-то отсидел, после чего предпочел вести конформистский образ жизни.

А Жиль Бертен пропал. Его заочно приговорили к 10 годам тюрьмы, но не могли нигде найти. Группа после исчезновения фронтмена развалилась, попыталась собраться вновь в начале 2000-хуже без Жиля, но безуспешно.

Где находился сам Жиль, никто не знал до ноября 2016 года. Как рассказывает сейчас музыкант, он уехал в Португалию с сумкой наличности и открыл в Лиссабоне музыкальный магазин. Иногда французские туристы узнавали его, но Жиль говорил, что не имеет никакого отношения к Camera Silens и не понимает, о чем идет речь.

Примерно через 10 лет Бертен уехал из Лиссабона в Барселону, где у его девушки была семья. Мужчина опасался, что на его след вышли французские полицейские, хотя на самом деле его во Франции считали мертвым.

Жиль стал работать в семейном баре, у пары родился ребенок. О прошлом мужчины знала только его жена, еще о нем напоминал ослепший глаз: уже в Барселоне Жиль попал в больницу в тяжелом состоянии из-за гепатита и чуть было не умер. Бертен рассказывает, что барселонские врачи лечили его бесплатно и не задавали лишних вопросов. Документов у него не было. Его жизнь спасли, а сам Жиль ничего обществу не дал. С этой мыслью он решил сдаться французским властям.

«На самом деле я сделал это ради сына. Он до сих пор не понимает, почему я 30 лет в бегах, и он заслуживает, чтобы узнать это», – говорит Бертен.

В ноябре 2016 года Жиль Бертен сдался властям города Тулуза, где 30 лет назад и было совершено ограбление. Жиль ожидал, что его арестуют, а когда ему разрешили дожидаться суда на свободе, только разозлился.

Жиль рассказывает, что последние три десятилетия стыдился своего прошлого, не мог никому рассказать, кто он такой на самом деле. Он жил в постоянном страхе, что его кто-то раскроет.

Сейчас ему 57. Мужчина признается, что тогда, в 1980-х, был совсем другим человеком: нигилистом, бунтарем, ведущим борьбу против общества. Он надеется убедить суд, что изменился за прошедшие годы. Жилю грозит до 20 лет тюрьмы.

Защищать его взялся известный французский адвокат Кристиан Этелен, который в прошлом представлял интересы исламистов, левых террористов, гангстеров и других преступников. 74-летний Этелен уже думал уйти на пенсию, но ради такого дела решил отложить свои планы.

В случае, если Жиля не посадят в тюрьму, он собирается вернуться в Барселону.

ПУЛЬС

11 из 18 министров – женщины

В Испании огласили состав правительства. Оказалось, что среди 18 министерских должностей 11 получили женщины, в том числе должности министра обороны, финансов, экономики и юстиции. Правительство на 61,1% сформировано из женщин, и это самый большой показатель в истории Испании.

Министром иностранных дел и сотрудничества с Евросоюзом в испанском правительстве назначен бывший президент Европейского парламента 71-летний **Хосеп Боррель**, который находился на этом посту в 2004–2007 годах.

Ким Чен Ын на коленях

Бывший мэр Нью-Йорка, а ныне адвокат **Дональда Трампа Руди Джулиани** заявил, что северокорейский лидер **Ким Чен Ын** «на коленях умолял» не отменять саммит с американским президентом, после того как Трамп объявил, что саммит не состоится.

Выступая на конференции в Израиле, Джулиани заявил, что пойти на попятную Пхеньян вынудила именно жесткая позиция Дональда Трампа.

Северная Корея пока никак не отреагировала на слова адвоката Трампа.

Макрон выдвинул Трампу условия

Франция не подпишет итоговое совместное заявление лидеров стран «Большой семерки» (G7) по итогам саммита в Квебеке, если не добьется от США уступок по ключевым вопросам, сообщает Bloomberg со ссылкой на французского чиновника, пожелавшего остаться неизвестным.

Для того чтобы под декларацией появилась подпись французского президента, Белый дом должен пойти на уступки в вопросе о пошлинах на сталь и алюминий, а также президент США Дональд Трамп должен продемонстрировать прогресс в отношении ядерной сделки с Ираном и Парижского соглашения по климату (о выходе из обоих соглашений США объявили после прихода к власти Трампа).

Саммит G7 пройдет в канадском Квебеке 8–9 июня.

ЭВРИКА!

Самолет без иллюминаторов

Авиакомпания Emirates представила салон первого класса на недавно приобретенных лайнерах Boeing 777-300ER. В них нет иллюминаторов.

Вместо иллюминаторов со стеклами пассажирам предлагают смотреть на небо и землю за бортом самолета с помощью «виртуальных окон». Там, где в обычных самолетах находятся иллюминаторы, в первом классе Emirates установлены круглые экраны, на которые посредством оптоволокна выводятся изображения с установленных на обшивке самолета камер.

Изображение «настолько качественное, что все выглядит гораздо лучше, чем если смотреть обычными глазами», – говорит президент компании Emirates Тим Кларк.

В будущем компания ставит перед собой задачу перейти к использованию лайнеров, в которых вообще не будет иллюминаторов, говорит он.

НА ДАЛОНЯХ ВЕЧНАСЦІ

Анатоль БУТЭВІЧ

Маламажэйкаўская царква-крэпасць

Як толькі царкоўны звон пакліча на святую малітву, вернікі вёскі Мураванка, што ў Шчучынскім раёне, спяшаюцца да храма, вядомага як Маламажэйкаўская царква-крэпасць. Але чаму царкву назвалі крэпасцю?

Шаснаццатае стагоддзе для Вялікага Княства Літоўскага лічылася ці не самым ваяўнічым. Шмат разоў пешыя і конныя ворагі намагаліся захапіць беларускія землі. Таму нашы продкі ўзводзілі магутныя абарончыя збудаванні. Аднак у Княстве, як і ва ўсёй тагачаснай Еўропе, мураваныя замкі былі прывілеяй найбольш важных гарадоў. Абараняць жа патрэбна было і іншыя паселішчы. Вось чаму абарончую моц сталі надаваць ратушам, жылым дамам, сядзібам, цэрквам, манастырам.

Да ліку такіх збудаванняў можна аднесці Полацкі Сафійскі сабор, які на мяжы XV–XVI стагоддзяў быў перабудаваны ў храм-крэпасць з пяццю вежамі, Сынковіцкую царкву-крэпасць на Зэльвеншчыне, кальвінскі збор у в.Асташына на Навагрудчыне, дом феадала ў в.Гайцюнішкі Воранаўскага раёна. Такі ж характар мае і Маламажэйкаўская Свята-Раства-Багародзіцкая царква-крэпасць.

Паводле адных звестак, гэты помнік абарончага дойлідства гатычна-рэнесанснага стылю быў узведзены ў 1407 годзе. 13 мая 1907 года нават урачыста адзначалася ягонае 500-годдзе. Аднак згодна з пазнейшымі даследаваннямі лічыцца, што царква збудавана ў 1524 годзе. Сродкі выдаткаваў віленскі падканюшы Шымко Мацкевіч Шкленскі.

Мураванкаўская царква мела шчодрыя ахвяраванні ад роду Сапегаў, Завішаў, іншых знаных людзей. На пачатку XVII стагоддзя яна была адной з самых багатых на беларускай зямлі. А яшчэ ходзіць паказка, што Шымко паклапаціўся і пра «чорны дзень» для царквы. У ягонай труне знайшлі запіску аб схаваных скарбах на патрэбы храма.

Пра запіску, золата і іншыя скарбы, што нібыта былі схаваны ў труне заснавальніка храма, даведаўся царкоўны апякун зайздросны пан Каstravіцкі. Гэта стала сапраўднай трагедыяй для тамтэйшага святара Пятра Афанасевіча. Пан патрабаваў, каб той аддаў знойдзеныя багацці. Палохаў бацюшку, збіваў сям'ю. Раз'юшаны пан загадаў задушыць жонку і маці святара, катаваць ягонага брата. Аднак скарбы не знаходзіліся.

Тады ад злосці пан спаліў усе дакументы, што датычыліся гісторыі Мураванкі. Пасля прымусіў перакапаць зямлю ў лёхах і вакол храма, абстукаць усе сцены, разабраць дах. Золата не знайшлі. Каб адпомсціць царкве і яе служкам, звар'яцелы пан забраў з храма ўсё дабро, зняў багата аздобленыя вароты і перавесіў на свой хлеў. Шмат благога натварыў ён, каб адвадзіць людзей ад царквы, ад праваслаўнай веры. Ды абарончая і духоўная моц вытрымала і на гэты раз. Нездарма, значыць, Мураванка называлася царквой-крэпасцю.

Па архітэктуры яна нагадвала сярэднявечныя замкі. Сцены ў тэхніцы гатычнай муроўкі выкладзены з моцнай, як жалеза, цэглы. У падзямеллях мелíся памяшканні для зброі і вайсковага рыштунку, царкоўных рэчаў. Па кутах узвышаліся чатыры магутныя круглыя шатровыя вежы, трапіць у якія можна толькі знутры царквы па стромых і пакручастых каменных лесвіцах. Ад нечаканага ўварвання ворагаў абаронцаў ратаваў таемны ход і гэткія ж выйсці ў сценах.

Царкву-крэпасць ад звычайнага храма адрознівалі байніцы. Яшчэ на пачатку XIX стагоддзя ўваход, як і ў Мірскім замку, абаранялі важкія жалезныя дзверы-герса, якія апускаліся зверху на моцных ланцугах. У паддашшы над скляпеннямі знаходзілася баявая галерэя. На жаль, прагавіты час не пашкадаваў гэтыя сярэднявечныя абарончыя прыкметы.

Архітэктурную непаўторнасць царкве надавалі вежы. Яны ўзвышаліся высока над дахам, які быў пакрыты чарапіцай, што нагадвала рыбіну луску. Гладкія чырвоныя сцены ажыўляліся атынкаванымі і пабеленымі нішамі, дэкаратыўным арнаментам. На галоўным фасадзе да гэтага часу цешыць вока, вабна ззяе на сонцы вялікае акно-ружа.

Цягам усёй сваёй гісторыі Маламажэйкаўская царква служыла то храмам, то крэпасцю, не раз ратавала чалавечае жыццё. Ворагі баяліся яе не толькі таму, што лунаў там дух святы, але і таму, што абаранялася яна адважна і адчайна. Разгневаныя шведы, напрыклад, вырашылі не адступацца, пакуль не паквітаюцца з няскоранай царквой. Ды намеры іхнія не здзейсніліся. Нават шведскі кароль – ваяўнічы Карл XII – быў здзіўлены гэткім супраціўленнем. Загадаў абстраляць царкву з гармат. Марна патрацілі час, дарэмна паклалі сваіх вояў, бо Мураванку не захапілі. Як напамінак пра той час пад цаглянай падлогай храма знаходзілі шведскія ядры.

Моцна пашкоджаны храм выстаяў. Аднак пазнейшыя спусташэнні і разбурэнні давялі яго да жабрацкага стану. На самым пачатку XIX стагоддзя Маламажэйкаўскую царкву-крэпасць убачыў расійскі імператар Аляксандр I. Яе велічны нават у руінах выгляд уразіў цара. Самадзержац загадаў неадкладна адрамантаваць храм. Але хутка загады аддаюцца, ды не так спраўна выконваюцца. Толькі 21 студзеня 1873 года пасля грунтоўнага рамонту, падчас якога Мураванка многае страціла са свайго першапачатковага вобліку, адбылося асвячэнне царквы.

СЛЫШАЛИ?

На конкурсе «Мисс Америка» больше не будет дефиле в купальниках

Организаторы решили изменить правила. Теперь на первом месте в критерии оценивания – ум, а не внешность. Поэтому вместо того, чтобы ходить по подиуму в купальнике, девушки будут отвечать на вопросы интервью, рассказывать о своих жизненных убеждениях и стремлениях.

Конкурс «Мисс Америка» проводится с 1921 года, изначально – для привлечения туристов. Но конкурс становился все популярнее, а требования к конкурсанткам – жестче. В 1949 году были введены новые правила, исключавшие участие в конкурсе замужних и разведенных женщин, тех, кто имеет детей и делал аборты.

НУ И НУ!

Француз выиграл в лотерею 1 млн евро

Второй раз за два года.

Мужчина, живущий на востоке Франции, во второй раз выиграл джекпот национальной лотереи «Мой миллион» – при том что с момента первого выигрыша не прошло еще двух лет. Как утверждают математики, вероятность подобного совпадения – примерно 1 к 16 триллионам.

В первый раз счастливчик, имя которого не сообщается, стал победителем в ноябре 2016 года – и с тех пор продолжал играть в лотерею каждую неделю.

В прошлом месяце он вновь выиграл джекпот размером в 1 млн евро.

Как рассказал продавец магазина в департаменте Верхняя Савойя, где был продан счастливый лотерейный билет, победитель практически никак не отреагировал на новость о повторном выигрыше: «Наверное, он уже привык выигрывать».

УСПАМІНЫ

АКУПАЦЫЯ

(чэрвень 1941 – ліпень 1944 г.)

Леанід ЛЫЧ, прафесар,
доктар гістарычных навук

Прысвячаю землякам-магілянам часоў вайны і нямецкай акупацыі.

(Працяг. Пачатак У №№31–45.)

Іду на зблiжэнне з партызанамі

Перыядычнае з'яўленне нешматлікіх партызанскіх груп ў мястэчку не ўспрымалася яго жыхарамі за нейкую сур'ёзную сілу ў змаганні з акупацыйным рэжымам. Аднак ставіліся да іх з вялікай павагай, асабліва тады, калі сярод апошніх сустракаўся хтосьці з Магільнага і навакольных вёсак. Бадай ні ў кога партызаны не карысталіся такім аўтарытэтам, як у падлеткаў. Зразумела, і ў мяне, паколькі мой родны дзядзька Валодзя яшчэ да набыцця партызанскім рухам шырокага маштабу далучыўся да лясных братоў. У значнай ступені вялікая прыхільнасць падлеткаў да такога руху тлумачылася іх прасавецкай ідэалагічнай загартоўкай у даваеннай школе, актыўным удзелам у патрыятычнага характару мерапрыемствах піянерскай арганізацыі, сувязямі з пагранічнікамі. Я заўсёды з вялікай ахвотай ішоў туды, дзе вакол партызанаў збіраўся натоўп. Некаторыя з іх нават запрыкмецілі мяне. І калі ім трэба было адшукаць брод цераз Нёман каля вёскі Луніна, што за тры кіламетры на захад ад Магільнага, выбар часта падаў на мяне. Выконваў і іншыя дробныя даручэнні для партызанаў, найчасцей за ўсё ў светлыя гадзіны сутак падвозіў на сваім кані да той ці іншай суседняй вёскі. Некаторыя з партызанаў ужо ведалі мяне ў твар і называлі па імені, чым я толькі ганарыўся. Затое асаблівай ахвоты не было выконваць загад партызанаў у адзін з позніх лістападаўскіх вечароў 1942 года. Выдзелены на трох гаспадароў конь у адпаведнасці з чаргой знаходзіўся ў нашым хляве. Калі партызаны загадалі давезці іх да месца прызначэння (на тэрыторыю Капыльшчыны), гэта, натуральна, ускладвалася на нас. Мама вельмі прасіла астатніх двух супольных уласнікаў каня выканаць гэтае нялёгкае даручэнне, паколькі іх дзеці былі старэйшыя за мяне. Не пагадзіліся. Мама была ў роспачы. Нядаўна пахавала гаспадара, а тут і яго наступніка даводзіцца познім дажджлівым вечарам пасылаць з канём невядома куды. Я ж асаблівай трывогі не бачыў у такой паездцы і, здаецца, спакойна паводзіў сябе. Усю дарогу хтосьці адзін з партызанаў не спаў, каб паказваць мне, куды трэба ехаць. Дзесьці праз чатыры гадзіны дабраліся да месца прызначэння. Мне не прапанавалі дачакацца, пакуль пачне днець, але дазволілі накарміць каня і прынеслі вады напаіць яго, пасля чаго я рушыў у бок дома. Ведаў, што коні ўмеюць пройдзеным імі шляхам вяртацца назад, толькі не трэба тузаць іх лейцамі. У гэтым я ніяк не мог не давяраць свайму каню. Не раз здаралася з палявых работ вяртацца дахаты ўжо ў самыя прыцемкі (не ўпраўляўся ў час) і драмаць на возе, цалкам даверыўшы каню выбіраць дарогу. І ён ніколі не блукаў і без мяне ведаў, у які бок павярнуць, калі насустрач рухалася падвода. Словам, вялікага страху ў мяне не было, што буду ўначы блукаць па невядомых дарогах Капыльшчыны і Вуздзеншчыны. Спаць забараняў сабе. Наўмысна напаўголасу напяваў савецкія патрыятычныя, піянерскія песні, змочваў слінай павекі. На добра ўезджанай, гладкай дарозе падганяў каня лейцамі, каб бег рыссю. Вось выехалі на грудок з раздвоенымі дарогамі: адна ішла пры лесе, а другая выганам каля ракі. Конь нечакана спыніўся, што мяне насцярожыла. А вось, думаю, мо ваўкоў дзе заўважыў. За лейцы каня не тузаю, каб не перашкаджаць яму "думаць". Нейк трохі нерашуча, ківаючы то ўлева, то ўправа галавой, не спяшаючыся ён пайшоў дарогай пры лесе. І раптам рэзка рвануў направа і ледзь не рыссю скіраваўся на тую дарогу, што ішла выганам. У той няпростай сітуацыі я ні ў чым не дапамагаў каню, каб часам не збіць яго з панталыку. І ён не памыліўся! Дамоў вярнуўся зацемна, але мама ўжо ўходжвалася каля печы і моцна абрадавалася, што ў мяне ўсё добра скончылася.

Тая начная паездка з партызанамі на Капыльшчыну, несумненна, была не з лёгкіх, адказная, затое яна дапамагла мне яшчэ больш адчуць сябе мужчынам (а ішоў жа 14-ы год). Я прыкметна пасмялеў. Цяпер, калі трэба было паказаць партызанам брод цераз Нёман ля вёскі Луніна, з ахвотай згаджаўся дапамагчы ім і ноччу, не баючыся пехатою вяртацца назад дамоў.

Аплакванне свінні

Чым больш мінала часу пасля смерці таты, тым больш усведамляў я сябе за гаспадара хаты. У гэтым спрыяла мне і мама. Яна часта раілася са мною, калі трэба было што-небудзь сур'ёзнае зрабіць па гаспадарцы. Іншым разам і я выступаў з якой-небудзь ініцыятывай. Па маёй прапанове вырашылі закалоць адну з дзвюх свіней, якая хаця і ела шмат, але амаль зусім не прыбаўляла ў вазе. Выканаць гэтую аперацыю даручылі мне. Я не раз бачыў, як такое рабіў тата, і таму ахвотна ўхапіўся за швайку (так у нас называлі шыла, якім калолі свіней) ды так усадзіў у худое цела свінні, што праткнуў яе наскрозь і нават дабраўся да верхняга пласта гною. А свіння жывая, бо швайка абмінула сэрца. Давялося паўтарыць усё спачатку. На гэты раз паспяхова.

Закалоўшы "бесперспектыўную" свінню, займелі рэальную магчымасць лепш карміць тую, што пакінулі да пазнейшага часу. Сваёй і на вока прыкметнай прыбаўкай у вазе яна радавала і мяне, і маму. Аднойчы чую ад яе:

– Сынок, ужо пара калоць яе. Час жа неспакойны.

Назвала некалькі сем'яў, у якіх партызаны пабралі свіней, і працягвала гаворку далей:

– Нічога, што цеплавата. Солі, дзякаваць богу, хапае ў нас.

– Не, – кажу, – будзем працягваць карміць і далей. У нас жа шэсць душ сям'і, усе любяць і сала, і мяса. Пачакаем да маразоў.

Не дачакаліся. Дзесьці на пачатку снежня 1943 года сярод ночы на ўсю хату раздаўся роспачны мамін голас:

– Дзеткі! Партызаны забіраюць свінню! Выбягайце з хаты, будзем разам ратаваць свінню!

Першым выбег, у чым спаў, я і стаў угаворваць партызанаў не забіраць свінню: у сям'і пяць дзяцей, жывём без бацькі. Не паслухалі. Тады стаў гаварыць, як дапамагаю партызанам, як аднойчы трох з іх цёмнай асенняй ноччу вазіў на Капыльшчыну. Усе мае довады – як гарох аб сценку. Тады вырашыў зачыніць брамку, каб не даць вывесці свінню да воза, што стаяў на вуліцы каля хаты. За такое супраціўленне атрымаў добрага выспятка пад зад і зароў на ўвесь двор. Да мяне падбеглі Ліда, трымаючы на руках Толю, і Ада. Генадзь заліваўся горкімі слязьмі, бо мо ніхто, як ён, так не любіў той свінні. У вялікай роспачы маці з немым крыкам бегала то па двары, то выскоквала на вуліцу ў надзеі, што, можа, выйдуць на дапамогу суседзі, што ўсё ж мо адумаюцца партызаны і адмовяцца ад сваёй рабаўніцкай акцыі. Не, такога не адбылося. Партызанскі воз з нашай карміцелькай-свіннёй рушыў у дарогу, а мы ўсе, горка плачучы (акрамя Толі), пайшлі ў хату. Я яшчэ ніколі не бачыў у такой вялікай роспачы маму. Яна галасіла і ледзь не рвала валасы на сваёй галаве. Была зусім не такая, як у дзень нядаўняга пахавання мужа і нашага таты, дзякуючы чаму ў нас у час развітання з такім дарагім чалавекам прысутнічала ўпэўненасць, што мы не загінем са сваёй валявой, энергічнай мамай. Цяпер жа яна была зусім іншая, на мяжы поўнага адчаю. Яе выгляд усіх нас прыводзіў у жах. Акрамя Толі, ніхто не лёг спаць. Маўчалі ці горка плакалі. Такі ж прыгнечаны настрой быў у нас і ўдзень.

Дні праз два-тры сустрэўся са сваімі знаёмымі партызанамі і, ледзь не плачучы, расказаў ім, што здарылася ў нас.

– Не хвалюйся, – сказалі яны. – Мы пастараемся як-небудзь залячыць нанесеныя гэтымі бандзюгамі тваёй сям'і раны. Не свінню ўзамен прывязём, а будзем па частках вяртаць забранае ў вас.

І пакрысе вярталі, што суцяшала мяне. На пытанне мамы "Адкуль гэтае мяса?" я адказваў:

– Быў у Літве ў дзеда. Ён якраз закалоў свінню і падзяліўся з намі.

Калі знаёмыя мне партызаны даведаліся, што "канфіскаваная" ў нас свіння важыла пад 150 кілаграмаў, заявілі:

– Больш мы не будзем кавалкамі даваць табе мяса, а, як добра пахаладае, прывязём паўсвінні і на гэтым канчаткова вырашым пытанне.

Так яны і зрабілі. Калі партызаны ўнеслі ў сенцы добрую палову свінні, маме загадалі маўчаць, бо гэта ж робіцца дзеля таго, каб пакрыць незаконна нанесеныя нашай сям'і страты. Хлопцы адразу пакінулі хату. Мама не паспела выявіць аніякай рэакцыі і толькі ў глыбокім роздуме пазірала на партызанскі "падарунак". Зразумела, на двор яго не выкінула, выкарыстала па прамым прызначэнні.

У пасляваенны час родныя мяне трохі асуджалі, што не стрымліваў дзеянні партызанаў па кампенсацыі страты нашай свінні. З такой ацэнкай, праўда, не так катэгарычна, пагаджаўся і я. А вось у свае няпоўныя чатырнаццаць гадоў, у тую нішчымніцу, я цалкам апраўдваў усё, што рабілі партызаны, каб зменшыць нашу бяду. Займаў такую пазіцыю яшчэ і таму, што свінню ж забралі па маёй віне. Калі б паслухаў маму і раней на тыдзень-два закалоў яе, у тую злавесную снежаньскую ноч яна знаходзілася б не ў хляве, а часткамі ляжала б у кубельцах. Адабраную ў нас свінню і сёння лічу не толькі вялікім свінствам з боку партызанаў, але і сапраўдным злачынствам.

* * *

Каб не пакінуць сям'ю без любімага традыцыйнага ў беларусаў прадукту – сала, людзі часам ішлі на рознага роду хітрыкі і па-сапраўднаму смелыя ўчынкі.

Калі ў сям'ю Сцяпана Туміловіча (па-вулічнаму Грыбок) позна ўвечары завіталі партызаны і запатрабавалі разам з імі ісці ў хлеў па свінню, натуральна, гаспадар заўпарціўся, стаў упрошваць іх не рабіць такога. Інакш павяла сябе гаспадыня хаты Алеся. Яна хуценька выбегла на двор, узабралася на страху хлява і стала ў тым месцы, дзе за дзвярыма знаходзілася свіння. Як толькі партызаны разам з моцна ўсхваляваным Сцяпанам пачалі набліжацца да тых дзвярэй, Алеся, задраўшы спадніцу, на ўвесь голас закрычала:

– Не падыходзьце, бо аба…!

Партызаны аж аслупянелі ад нечаканасці. Затое праз тры дні яны ўжо дасканала ведалі, што трэба рабіць: заехалі ўначы ў двор не з вуліцы, а з сядзібы. Гаспадароў "пашкадавалі" будзіць. З дапамогай адпаведных прыладаў узламалі дзверы і без асаблівага шуму ўзвалілі свінню на сані. Пасля ўсяго гэтага Алесі і Сцяпану нічога не заставалася рабіць, як толькі дакараць адзін аднаго, што не закалолі свінню ў дзень першай спробы партызанаў рэквізаваць яе.

(Працяг у наступных нумарах.)

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Як палітык Юрась Беленькі знаёміўся ў ЗША з дзіцячым футболам

Намеснік старшыні КХП–БНФ распавёў "Народнай Волі" пра сустрэчу ў штаце Мінесота з сынам вядомага беларускага футбаліста Сяргея Гоцманава.

Юрась Беленькі з дзяцінства быў з футболам на сяброўскай назе. У свой час трэніраваўся ў адной дзіцяча-спартыўнай школе разам з такімі ў будучым вядомымі футбалістамі, як **Ігар Гурыновіч, Віктар Янушэўскі, Юрый Пунтус**… Займаўся Юрась футболам восем гадоў, але затым выбраў у сваім жыцці іншыя шляхі. Хаця і да гэтага часу можа на футбольным полі даць фору некаторым маладым.

"Адносна не так даўно быў па справах у Нью-Ёрку, а затым вырашыў адведаць сястру з пляменнікам, якія ўжо некаторы час жывуць у Мінеапалісе (штат Мінесота), – распавядае палітык. *– І, паколькі 11-гадовы пляменнік Цімафей захапляецца футболам, то пазнаёміўся з амерыканскай сістэмай развіцця гэтага віду спорту".*

Андрэй Гоцманаў трэніруе дзяцей у ЗША.

Паводле слоў суразмоўцы, спачатку можа скласціся ўражанне, што ў Амерыцы класічным футболам не асабліва цікавяцца, бо там самыя папулярныя віды спорту – амерыканскі футбол, бейсбол і баскетбол.

"Але ўсё пазнаецца ў параўнанні, – кажа Юрась Беленькі. – *Калі паглядзець на нашу краіну, якая быццам бы цікавіцца футболам, і на той жа штат Мінесота, дзе быццам бы гэтым відам спорту не цікавяцца, то ацэнка будзе яўна не на карысць Беларусі. Напрыклад, у амерыканскіх штатах ёсць раёны, у якіх жыве, можа быць, па 30–40 тысяч чалавек. У кожным раёне – паркі адпачынку, там па 7–8 футбольных палёў! У Мінску такога няма! Пры гэтым палі вельмі якасныя, ёсць сістэма стацыянарнага паліву газона. Вароты і палі розных памераў, каб маглі гуляць дзеці розных узростаў".*

Адрозніваецца ў ЗША і Беларусі і сістэма адбору дзяцей у футбольныя секцыі.

"Я пачаў займацца футболам, калі мне было 10 гадоў, – успамінае спадар Беленькі. – *Прыйшоў трэнер у школу, спытаў, хто хоча трэніравацца. Фізрук падзяліў хлопцаў на дзве каманды, трэнер адабраў лепшых, а астатнім сказаў займацца ў двары. А затым яшчэ ішла селекцыя, у выніку якой горшых, што называецца, выкідвалі на вуліцу. У Амерыцы гэтага няма. Калі хлопчык хоча займацца футболам, то ён будзе ім займацца. Хаця горшых могуць перавесці ў слабейшыя групы. Цікава, што трэнер заўсёды паведамляе бацькам, калі будзе трэніроўка. Калі гульня, то просіць у бацькоў згоды, каб дзіця ўдзельнічала ў матчы. Там бяспека дзіцяці – гэта першасна. Але за заняткі ў ЗША, натуральна, трэба плаціць. І па нашых мерках сума немалая – дзесьці каля 500 долараў на сезон. А сезон – гэта заняткі не круглы год. Напрыклад, мой пляменнік зімой займаецца баскетболам (за гэта – асобная плата), а вясной трэніруецца на футбольных палях. Але для амерыканцаў з іх заробкамі гэта не вялікія грошы. Таму, з аднаго боку, гэта дадатковая фінансавая нагрузка для сям'і, але, з іншага, большыя патрабаванні і да трэнераў. Калі што пайшло не так, то бацькі могуць выказаць сур'ёзныя прэтэнзіі".*

У штаце Мінесота ўжо доўгі час жыве і працуе вадзіцелем школьнага аўтобуса чэмпіён СССР 1982 года ў складзе мінскага "Дынама" **Сяргей Гоцманаў**. Напярэдадні сваёй паездкі ў ЗША Юрась Беленькі патэлефанаваў яму. Хацеў сустрэцца, параіцца наконт футбольнай будучыні пляменніка. Сяргей Гоцманаў параіў лепш звярнуцца да яго сына Андрэя, які зараз кіруе футбольнай школай недалёка ад Мінеапаліса.

"Мы з'ездзілі да Андрэя, пляменнік нават патрэніраваўся ў школе, каб на сабе адчуць методыку, – працягвае Юрась Беленькі. – *Андрэй Гоцманаў патлумачыў нам, што ён не ставіць мэту рыхтаваць футбольных зорак. Задача простая – не напружваць дзяцей перамогамі, а зрабіць трэніровачны працэс больш захапляльным. І методыка на самай справе цікавая! Трэніроўка ў Гоцманава-малодшага пабудавана такім чынам, што першая група гуляе на паркеце ў "пульку", другая скача на батуце і гуляе ў мяч, трэцяя займаецца на тэнісным корце (так званы "тэніс нагамі"). Я пабачыў, што дзеці робяць усё гэта з вялікім задавальненнем. І з такім жа задавальненнем бацькі аддаюць дзяцей у такія школы".*

Палітык дадае, што ў Амерыцы ўся дзяржаўная палітыка накіравана на тое, каб вырошчваць здаровую нацыю.

"Па-першае, там вашы дзеці ніколі не ўбачылі б у магазіне алкаголь, як гэта ёсць у беларускіх крамах, – адзначае Юрась Беленькі. – *Спіртныя напоі прадаюцца толькі ў спецыяльных месцах. Па-другое, як ужо казаў, у ЗША шмат бясплатных паркаў са спартыўнымі комплексамі. Мне спадабалася, якая там адводзіцца роля выхаванню здаровай нацыі. І нам ёсць чаму ў іх павучыцца".*

Алесь СІВЫ.

УТРАТА

Тихий голос, который останется с нами

Умер Эдуард Зарицкий.

Сначала меня познакомили с его женой, Таней, Тасечкой, доброй, полной женщиной, улыбка которой буквально светилась радостью, когда она видела знакомого человека. Я не знал, что она – жена композитора. И только через месяц примерно в процессе подготовки благотворительного аукциона в пользу воспитанников детских домов и специализированных интернатов я спросил:

– Татьяна Борисовна, а вы не родственница Эдуарда Зарицкого?

Тася застенчиво улыбнулась и сказала:

– Жена…

При этом свет улыбки стал таким, что даже абсолютно бесчувственный человек понял бы, как она его любит.

И на следующий день Тася пришла с Эдиком. Эдуардом Борисовичем.

Они разговаривали со мной – а смотрели все равно друг на друга. И это не было признаком неуважения к собеседнику. Просто их любовь, их отношение к любимому человеку составляло смысл их жизни.

Наверное, он был хорошим эстрадным композитором. У него были легко запоминающиеся мелодии, он чувствовал поэзию. 600 песен за жизнь – огромный репертуар. Песни Зарицкого пели крупнейшие эстрадные певцы Беларуси, начиная от великого Виктора Вуячича. Но однажды, когда я был у них в гостях, в Зеленом Луге, мы заговорили о западной музыке. Я вспомнил Бенджамина Бриттена, «Поворот винта» которого я как раз недавно переслушивал. И глаза Зарицкого сразу загорелись другим светом. Он спросил:

– Хотите, я покажу свою работу?

Отказаться было нельзя. И он поставил пленку (тогда была еще магнитофонная эпоха) с концертом, кажется, для гобоя с оркестром. И дальше мы сидели уже молча. Только прибежавшая с кухни Тася спросила:

– Ребята, а почему мы не разгова…

И оборвала себя, потому что на самом деле Эдуард Зарицкий как раз и разговаривал с нами – через музыку, которую я услышал всего один раз – тогда.

Его трудно представить себе говорящим громко, а уж тем более кричащим. Это был человек-камертон, вслушивающийся в каждый звук голоса собеседника и не позволяющий себе фальшивить. А крик – если только это не крик истинной боли или радости – фальшь.

Нам не везет. Мы знаем композиторов-песенников, а авторы концертов, симфоний, сонат, бывшие нашими современниками, сейчас в унизительном положении: их музыку исполняют мало и редко. Во всяком случае любви слушателей им не хватает.

Мне кажется, Эдуарду Зарицкому не хватало этой любви. Его имя знали, его песни слушали, но это признание было, вероятно, все-таки не тем, к чему он стремился.

Помню, был какой-то городской праздник. Возле крупных магазинов соорудили импровизированные площадки, с которых выступали артисты. У нас, на Юго-Западе, возле универсама «Волгоград», на возвышении стоял стул и композитор Эдуард Зарицкий, сидя на стуле, аккомпанировал кому-то на аккордеоне.

Ничего не поделаешь. Сегодня симфоническая музыка не звучит с телеэкранов – «не формат». Концертные залы советской эпохи утрачивают былую притягательность. Композитор-песенник может пойти в толпу слушателей, но автор концерта для гобоя не поведет с собой оркестр.

Мы давно не виделись: трудно поддерживать отношения, когда твоя работа связана с поездками. Сначала общие знакомые сообщили мне, что умерла Татьяна Борисовна. А сейчас угас и Эдуард Борисович. Теплые, добрые, интеллигентные люди.

Одна из самых пронзительных песен Зарицкого – «Я вернусь…». Мне кажется, он еще вернется.

Александр ФЕДУТА.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 11 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 «Черная кровь». Сериал.
12.40, 13.05, 14.30, 15.25 «Сестра по наследству». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Наши».
22.10 «След». Сериал.
23.50 «Арена».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 18.35, 22.10 «Тэлебарометр».
09.30, 20.00 «Понять. Простить».
10.30 «Копейка в копейку».
11.10 «Камень, ножницы, бумага».
11.45 «Свидание для мамы».
12.50 «Мир наизнанку. Непал».
13.45 «Утиные истории». Мультсериал.
15.05 «Тарзан». Мультфильм.
16.35 «Охотники за привидениями». Х/ф.
19.15 «Суперлото».
21.00 «Барышня-крестьянка».
22.05 «КЕНО».
22.15 «Орел и решка. Кругосветка».
23.15 «Иди сюда и танцуй».
23.20 «Анжелика». Сериал.
00.30 «Сыграй меня, если сможешь».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.15 «Гэты дзень».
08.25 «Нацыянальны хіт-парад».
09.20, 18.00 «Таямніцы савецкага кіно».
09.45 «Навукаманія».
10.15 «Музеі Беларусі».
10.40 «Два байцы». М/ф.
12.45 «Я хачу гэта ўбачыць!».
13.15 «Наперад у мінулае».
13.40, 22.20 «Хроніка Перамогі».
14.05, 21.05 «Бяром усё на сябе». М/ф.
15.20 «Размаўляем па-беларуску».
15.50 «Пэпі Доўгаяпанчоха». М/ф.
18.25 «Сэрцы чатырох». М/ф.
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».
20.40 «Калыханка».
22.50 «Святло далёкай зоркі».

Беларусь 5
07.10, 16.00 Баскетбол. Единая лига ВТБ.
08.50 Гандбол. Квалификация к чемпионату мира – 2019.
10.25 «Итоги недели».
11.05 «Большой спорт».
11.50 Гребля на байдарках и каноэ. Чемпионат Европы.
13.55 Теннис. «Ролан Гаррос». Женщины. Финал.
17.45 «Тренировочный день».
18.15 «Игры «на вырост».
18.45, 21.45 «Спорт-центр».
18.55 Легкая атлетика. Бриллиантовая лига. Стокгольм.
21.00 «Время спорта».
21.55 Смешанные единоборства. UFC.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Контуры».
10.00 «Борис Андреев. Большая жизнь большого человека».
11.10 «Илья Муромец». Х/ф.
13.10 «Золотой теленок». Сериал.
14.10 «Мужики!..». Х/ф.
16.20 «Ералаш».
16.50, 18.20 «Кто хочет стать миллионером?».
18.45 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
18.50, 21.10 «Сегодня вечером».
20.00 «Время».
22.50 «Второе зрение». Сериал.
00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Не того поля ягода». Сериал.
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 20.00 «Вести».
11.20 Большой праздничный концерт.
13.35 «Наше дело».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.00, 17.00 «Екатерина. Взлет». Сериал.
20.55 «Аншлаг и компания».
23.10 «Три тополя на Плющихе». Х/ф.

НТВ-Беларусь
06.20 «Астропрогноз».
06.25 «Час Волкова». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.20 «Мухтар. Новый след». Сериал.
09.10 «Супруги». Сериал.
10.20 «За гранью».
10.40 «Дорожный патруль». Сериал.
12.30 «Можно, я буду звать тебя мамой?». Х/ф.
14.05 «ППС». Сериал.
15.05, 16.25 «Лесник». Сериал.
17.20 «Ты не поверишь!».
18.20 «ЧП. Расследование».
19.25 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.05 «Мельник». Сериал.
22.50 «ЧП.by».
23.15 «Свидетели». Сериал.
00.05 «Вековой рубеж». Хроникально-публицистический фильм.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00 «Неделя».
10.05 «Дальние родственники».
10.40 «Большой завтрак».
11.15 «Следаки».
11.40 «Под прикрытием». Сериал.
13.50 «Эйр Америка». Х/ф.
15.40 «Пища богов».
16.50 «Большой город».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 00.35 «Туристы». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Белые волки-2». Сериал.
22.00 «Смотреть всем!».
23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
23.45 «Загадки человечества».

Мир
06.00 «Приключения Буратино». Х/ф.
07.00 «Деловые люди». Х/ф.
08.45, 10.15, 16.15, 19.15 «Метод Фрейда». Сериал.
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
22.15 «Не торопи любовь». Х/ф.
00.20 «Это наши дети!». Сериал.
04.35 «Подкидыш». Х/ф.

Россия Культура
06.30, 20.10 «Большая перемена». Сериал.
08.50 «Обыкновенный концерт».
09.20 Мультфильмы.
10.25 «Петр Первый». Х/ф.
12.10 «Мифы Древней Греции».
12.40 «Ехал грека… Путешествие по настоящей России».
13.20, 01.00 «Династия дельфинов».
14.05 Юбилейный концерт Алексея Архиповского в Московском международном Доме музыки.
15.25 Гала-представление Цирка Юрия Никулина.
16.15, 01.45 «Ах, водевиль, водевиль…». Х/ф.
17.25 «Конкурс «Романс – XXI век».
22.20 «Валентина Терешкова. «Чайка» и «Ястреб».
23.15 «Шедевры мирового музыкального театра». «Золушка». Балет.

Белсат
07.00, 21.00, 02.10 «Аб'ектыў».
07.15 «Над Нёмнам».
07.30, 21.25 «Беларускі клімат».
08.00, 14.15 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
08.05, 19.20 «Welcome ў Беларусь».
08.25, 18.20 «Невядомая Беларусь»: «Невядомая вайна 1654–1667 гг. Крывавы патоп». Д/ф.
09.05, 23.15 «Народжаны наноў». М/ф.
11.15, 19.00 «Мова нанова»: «Спадчына».
11.35 «Аўтастопам па Беларусі».
11.55 «Кроў ад крыві інтэрнэту». Д/ф.
13.45 Belsat Music LIVE.
14.25 «Мо пажывём усе разам?». М/ф.
16.00 «Ранча». Серыял.
16.50 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
17.15 «Блізняткі». Д/ф.
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Гомель расійскі, учора і сёння».
20.00, 01.20 «Вось так».
20.15, 01.35 «Студыя «Белсат».
21.50 «Сведкі»: «Майстроўня».
22.05 «Размовы эксперта».
22.20 «Вар'яцкая любоў: расійцы і Пуцін». Д/ф.

ВТОРНИК, 12 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х».
09.10, 22.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Черная кровь». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Ермоловы». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Специальный репортаж».
23.50 «Сфера интересов».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.45 «Тэлебарометр».
09.05, 19.50 «Слепая». Док.сериал.
10.20, 17.40 «Что делает твоя жена?». Сериал.
12.25 «Барышня-крестьянка».
13.30 «Битва салонов».
14.35 «Семья 3D».
15.10, 23.10 «Анжелика». Сериал.
16.15, 00.15 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.20 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.45 «Обмен женами».
22.05 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.10 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.00 «Навіны культуры».
08.20, 12.15, 20.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.40 «Доктар Жывага». Серыял.
09.15, 18.15 «Таямніцы савецкага кіно».
09.45 «Музеі Беларусі».
10.15 «Волга-Волга». М/ф.
12.45 «Хата на хату».
13.35 «Спатканне сяброў».
14.30 «Я хачу гэта ўбачыць!».
15.00, 22.15 «Хроніка Перамогі».
15.25, 21.05 «Сакрэтны фарватар». Серыял.
16.30 «Размаўляем па-беларуску».
17.00 «Падкідыш». М/ф.
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.20 «Белавежская пушча».
20.40 «Калыханка».
22.40 «Люблю і памятаю».
23.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара Ізмаіла Капланава.

Беларусь 5
07.10 Легкая атлетика.
09.10 «Пит-стоп».
09.40 «Время футбола».
10.25 Гребля на байдарках и каноэ. Чемпионат Европы.
13.30 «Спорт-микс».
13.40 Футбол.
15.35 Теннис. «Ролан Гаррос». Мужчины. Финал.
17.40 «Легенды мирового спорта».
18.10 «Спорт-кадр».
18.40 Футбол. ФК «Минск» – «Ислочь» (Минский район) (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.40 «Спорт-центр».
20.50 Смешанные единоборства.
23.00 «Теккен». Х/ф.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Пелагия и белый бульдог». Сериал.
10.00, 11.10 «Хозяин тайги». Х/ф.
11.55 «Князь Владимир – креститель Руси».
13.10 «Золотой теленок». Сериал.
14.10 «Весна на Заречной улице». Х/ф.
16.20 «Женитьба Бальзаминова». Х/ф.
18.20 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Комбат «Любэ». Концерт.
23.10 «Второе зрение». Сериал.
01.10 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Однажды двадцать лет спустя». Х/ф.
08.30 «Проще пареной репы». Сериал.
12.00 Церемония вручения Государственных премий Российской Федерации в Кремле.
13.00, 20.00 «Вести».
13.15 «Пряничный домик».
13.35 «Наше дело».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.00, 17.00 «Екатерина. Взлет». Сериал.
20.55, 23.10 «Клуб обманутых жен». Сериал.

НТВ-Беларусь
06.15 «Астропрогноз».
06.20 «Час Волкова». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.50 «Мухтар. Новый след». Сериал.
09.10 «Супруги». Сериал.
10.20, 22.50 «ЧП.by».
10.40 «Дорожный патруль». Сериал.
12.25 «Моя последняя первая любовь». Х/ф.
14.05 «ППС». Сериал.
15.05, 16.25 «Лесник». Сериал.
17.20 «ДНК».
18.25 «ЧП. Расследование».
19.25 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.05 «Мельник». Сериал.
23.15 «Свидетели». Сериал.
00.05 «Вековой рубеж». Хроникально-публицистический фильм.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00 «Папенькин сынок». Сериал.
10.40, 23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
11.20 «Следаки».
11.45 «Под прикрытием». Сериал.
13.50, 20.15 «Белые волки-2». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Центральный регион».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 01.00 «Туристы». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
22.00 «Смотреть всем!».
23.50 «Автопанорама».
00.10 «Загадки человечества».

Мир
06.00 «Государыня и разбойник». Х/ф.
07.30 «Игра в кино».
08.25 «Наше кино. История большой любви».
08.55, 10.15 «Тихий Дон». Сериал.
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
16.15, 19.15 «Крик совы». Сериал.
03.05 «Метод Фрейда». Сериал.

Россия Культура
06.30, 20.10 «Большая перемена». Сериал.
08.50 «Обыкновенный концерт».
09.20 Мультфильмы.
10.25 «Петр Первый». Х/ф.
12.00 «Невидимый Кремль».
12.40 «Ехал грека. Путешествие по настоящей России».
13.25 «12 стульев. Держите гроссмейстера!».
14.05 «12 стульев». Х/ф.
16.40 Гала-концерт лауреатов конкурса «Щелкунчик» в Санкт-Петербурге.
18.15 «Федор Конюхов. Наедине с мечтой».
19.00 «Хрустальный бал «Хрустальной Турандот» в честь Марии Ароновой».
22.20 Концерт Анны Нетребко и Юсифа Эйвазова в Токио.
00.05 «Дуэнья». Х/ф.
01.40 «Искатели».
02.25 Мультфильм для взрослых.

Белсат
07.00, 11.15, 20.00, 00.15 «Вось так».
07.10, 11.30, 20.15, 00.25 «Студыя «Белсат».
07.50, 12.05, 21.00, 01.05 «Аб'ектыў».
08.15, 12.35 «Размовы эксперта».
08.35, 18.15 «Невядомая Беларусь»: «Зоська Верас. 1892–1991». Д/ф.
09.10, 16.45 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
09.20 «Час гонару». Серыял.
10.05, 18.55 «Мова нанова»: «Бізнес».
10.25, 17.25 «Вар'яцкая любоў: расійцы і Пуцін». Д/ф.
12.50 «Народжаны наноў». М/ф.
15.00 «Кожны з нас»: «Наркотыкі: злачынства і пакаранне».
15.55 «Ранча». Серыял.
16.55 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
19.10 «Вяскоўцы».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Загінуўшыя замкі Віцебска».
21.25 «Глыбокая вада». Серыял.
22.15 «Рапарт»: «Паўтор рэвалюцыі».
22.45 «Востраў уладароў». Д/ф.
23.30 «Інстынкт». Серыял.

СРЕДА, 13 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Черная кровь». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Ермоловы». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Актуальное интервью».
23.50 «Сфера интересов».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.50 «Тэлебарометр».
09.05, 19.55 «Слепая». Док.сериал.
10.10, 17.40 «Что делает твоя жена?». Сериал.
12.20 «Барышня-крестьянка».
13.30 «Битва салонов».
14.30 «Семья 3D».
15.05, 22.50 «Анжелика». Сериал.
16.15, 23.50 «Ничего себе ньюз».
16.20, 23.55 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
21.10 Гандбол. Чемпионат мира – 2019. Квалификация. Мужчины. Плей-офф. Ответный матч. Австрия–Беларусь. Прямая трансляция (в перерыве – «Спортлото 5 из 36», «КЕНО»).

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20, 20.10 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20 «Гэты дзень».
08.25, 18.40 «Доктар Жывага». Серыял.
09.15, 18.15 «Таямніцы савецкага кіно».
09.45 «Музеі Беларусі».
10.10 «Аляксандр Неўскі». М/ф.
12.45 «Хата на хату».
13.35 «Будзіць агонь высокіх мар…». Юбілейны канцэрт паэта-песенніка Івана Цітаўца.
14.35 «Я хачу гэта ўбачыць!».
15.00, 22.15 «Хроніка Перамогі».
15.25, 21.05 «Сакрэтны фарватар». Серыял.
16.30 «Размаўляем па-беларуску».
17.00 «Тры таварышы». М/ф.
19.30 «Запіскі на палях».
20.40 «Калыханка».
22.40 «Люблю і памятаю».

Беларусь 5
07.05 Футбол.
08.55 «Игры «на вырост».
09.25 «Спорт-кадр».
09.55 «Легенды мирового спорта».
10.25, 22.40 Легкая атлетика.
13.10 «На пути к чемпионату мира – 2018». Видеожурнал.
13.40 «Козел про футбол».
14.00 Теннис. Турнир WTA. Хертогенбош.
18.05 «Слэм-данк».
18.40 Футбол. БАТЭ (Борисов) – ФК «Гомель» (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.40 Футбол. «Динамо» (Брест) – «Динамо» (Минск) (в перерыве – «Спорт-центр»).

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Пелагия и белый бульдог». Сериал.
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Брестская крепость».
13.55 «Давай поженимся!».
14.55 «Мужское/женское».
16.20 «Легенды цирка».
16.55 «Контрольная закупка».
17.30, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 Большой праздничный концерт.
23.00 «Репортер».
23.20 «Второе зрение». Сериал.
01.20 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40 «Точки опоры». Сериал.
22.30, 23.10 «Склифосовский». Сериал.
00.15 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.45, 23.05 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.15 «Суд присяжных».
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 «ППС». Сериал.
15.05, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.20 «Мельник». Сериал.
23.25 «Итоги дня».
23.55 «Свидетели». Сериал.
00.45 «Вековой рубеж». Хроникально-публицистический фильм.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00, 23.50 «Загадки человечества».
10.40, 23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
11.25 «Автопанорама».
11.45 «Невозможные зеленые глаза». Сериал.
13.50, 20.15 «Белые волки-2». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Самая полезная программа».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 00.40 «Туристы». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
21.55 «Смотреть всем!».

Мир
06.05, 08.05, 10.05, 13.15 «Метод Фрейда». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
14.00, 04.05 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 01.00 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
19.20 «Джамайка». Сериал.
23.00, 00.10 «От тюрьмы и от сумы». Х/ф.
01.55 «Деловые люди». Х/ф.
03.35 «Другой мир».
05.05 «Оса». Сериал.

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05, 16.05 «Пешком…».
07.35, 20.05 «Правила жизни».
08.10, 22.20 «Следователь Тихонов». Сериал.
09.00 «Ехал грека… Путешествие по настоящей России».
09.40, 18.30, 01.25 «Мировые сокровища».
10.15, 17.30 «Наблюдатель».
11.10, 00.30 «ХХ век».
12.15 «Певучая Россия». Х/ф.
14.30, 02.20 «По следам космических призраков».
15.10 «Шуман. Клара. Брамс».
16.35 «Сергей Маковецкий. В игре!».
18.45 «Богиня танца».
19.45 «Главная роль».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Ступени цивилизации».
21.30 «Цвет времени».
21.40 «Юрий Темирканов. Автопортрет на полях партитуры».
23.35 «Культурное наследие».
01.40 «Евгения Ханаева. Под звуки нестареющего вальса».
02.50 «Гилберт Кит Честертон».

Белсат
07.00, 12.15, 20.00, 01.10 «Вось так».
07.10, 12.30, 20.15, 01.30 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.05, 21.00, 02.05 «Аб'ектыў».
08.15, 13.35 «Рапарт»: «Паўтор рэвалюцыі».
08.45, 16.50 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
08.55, 14.05 «Вяскоўцы».
09.25 «Час гонару». Серыял.
10.10 «Каханне ля поплаву». Серыял.
10.55 «Ліцвін». Рэпартаж.
11.10, 18.55 «Мова нанова»: «Здаровае харчаванне».
11.30, 17.25 «Востраў уладароў». Д/ф.
14.35 «Невядомая Беларусь»: «Зоська Верас. 1892–1991». Д/ф.
15.10 «Глыбокая вада». Серыял.
16.00 «Ранча». Серыял.
17.00 «Кулінарныя падарожы Роберта Макловіча».
18.10 «Аблічча свабоды» Д/ф.
19.15 «Эксперт».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Дом Ваньковічаў у Мінску. Сядзіба музаў».
21.25 «Пажарнікі». Серыял.
22.15 «Людскія справы»: «Пакаранне вар'ятняю: сапраўдныя гісторыі ахвяраў карнай псіхіятрыі».
22.45 «Абарваныя жыцці: Рывер Фінікс». Д/ф.
23.40 «Надзея». М/ф.

ЧЕТВЕРГ, 14 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Черная кровь». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Ермоловы». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Дело жизни. Возрождение».
23.50 «Сфера интересов».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.40 «Тэлебарометр».
09.05, 19.45 «Слепая». Док.сериал.
10.20, 17.40 «Что делает твоя жена?». С.
12.25 «Барышня-крестьянка».
13.30 «На ножах».
14.30 «Семья 3D».
15.10, 23.25 «Анжелика». Сериал.
16.15, 00.25 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.30 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.45 «Свадьба вслепую».
22.15 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.20 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20, 20.10 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.40 «Доктар Жывага». Серыял.
09.15, 18.15 «Таямніцы савецкага кіно».
09.45 «Музеі Беларусі».
10.15 «Валерый Чкалаў». М/ф.
12.45 «Хата на хату».
13.35 «Фальклорная група «Купалінка». Юбілейны канцэрт.
14.30 «Я хачу гэта ўбачыць!».
14.55, 22.20 «Хроніка Перамогі».
15.20, 21.05 «Сакрэтны фарватар». С.
16.35 «Размаўляем па-беларуску».
17.00 «Паветраны рамізнік». М/ф.
19.30 «Запіскі на палях».
20.40 «Калыханка».
22.45 «Люблю і памятаю».

Беларусь 5
07.00, 11.30 Футбол.
08.55 Гандбол.
10.30 «Слэм-данк».
11.00 «Легенды мирового спорта».
13.25 Легкая атлетика.
15.30 Теннис. Турнир WTA. Хертогенбош.
17.00 Футбол. Чемпионат мира. Превью.
17.30 Футбол. Чемпионат мира. Церемония открытия.
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Россия – Саудовская Аравия (в перерыве – «Спорт-центр»).
19.55, 23.50 «Спорт-центр».
20.05 Тренировочный день.
20.35 «Фактор силы».
21.05 Смешанные единоборства. UFC.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Пелагия и белый бульдог». Сериал.
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Смоленск».
13.55 «Давай поженимся!».
14.55 «Мужское/Женское».
16.20 «Легенды цирка».
16.55 «Контрольная закупка».
17.30, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Статский советник». Х/ф.
23.40 «Второе зрение». Сериал.
01.40 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Версия». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40 «Точки опоры». Сериал.
22.30, 23.10 «Склифосовский». Сериал.
00.15 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». С.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.40, 23.05 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.05 «Суд присяжных».
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 «ППС». Сериал.
15.05, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.20 «Мельник». Сериал.
23.25 «Итоги дня».
23.55 «Свидетели». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00, 00.05 «Загадки человечества».
10.40, 23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
11.25 «Следаки».
11.50 «Невозможные зеленые глаза». С.
13.50, 20.35 «Белые волки-2». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Минск и минчане».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 00.55 «Туристы». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 Специальный репортаж СТВ.
22.20 «Смотреть всем!».
23.45 «Автопанорама».

Мир
06.00, 05.30 «Оса». Сериал.
06.50, 08.05, 10.05, 13.15 «Тихий Дон». С.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
14.00, 04.30 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 01.15 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». С.
19.20 «Джамайка». Сериал.
23.00, 00.10 «Не торопи любовь». Х/ф.
02.10 «От тюрьмы и от сумы». Х/ф.
04.05 «Другой мир».

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05 «Пешком…».
07.35, 20.05 «Правила жизни».
08.10, 22.20 «Следователь Тихонов». С.
09.00 «Ехал грека… Путешествие по настоящей России».
09.40, 19.45 «Главная роль».
10.15, 17.30 «Наблюдатель».
11.10, 00.30 «ХХ век».
12.10 «12 стульев». Х/ф.
13.35 «Евгения Ханаева. Под звуки нестареющего вальса».
14.15 «В вечном поиске Атлантиды».
15.10, 23.35 «Культурное наследие».
16.05 «Моя любовь – Россия!».
16.35 «Сергей Маковецкий. В игре!».
18.25 «Данте Алигьери».
18.35 «Футбол нашего детства».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Ступени цивилизации».
21.40 «Энигма. Борис Эйфман».
01.25 «Кино нашего детства».
02.20 «Властелины кольца. История создания синхрофазатрона».
02.45 «Абулькасим Фирдоуси».

Белсат
07.00, 12.20, 20.00, 01.00 «Вось так».
07.10, 12.35, 20.15, 01.10 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.10, 21.00, 01.50 «Аб'ектыў».
08.15, 13.40 «Людскія справы»: «Пакаранне вар'ятняю: сапраўдныя гісторыі ахвяр карнай псіхіятрыі».
08.45 «Эксперт».
09.10 «На дне». Рэпартаж.
09.30 «Час гонару». Серыял.
10.20 «Пажарнікі». Серыял.
11.05, 18.50 «Мова нанова»: «Грошы».
11.25, 17.10 «Абарваныя жыцці: Рывер Фінікс». Д/ф.
14.10 «Надзея». М/ф.
15.50 «Ранча». Серыял.
16.45 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
18.05 «Невядомая Беларусь»: «Універсітэт Каліноўскага». Д/ф.
19.10 «Прыват»: «(Не)вяртанцы».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Слуцк – горад праз стагоддзі».
21.25 «Бода». Серыял.
22.20 «Кожны з нас»: «Хатняя адукацыя».
23.10 «Малала: дзяўчынка з райскай даліны». Д/ф.
00.15 «Пітбуль». Серыял.

ПЯТНИЦА, 15 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15 «Зона Х».
09.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.40, 19.20 «Черная кровь». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25, 17.05 «Ермоловы». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
21.00 «Панорама».
21.50 «Когда возвращается прошлое». Сериал.
01.35 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.45 «Тэлебарометр».
09.05, 19.50 «Слепая». Док.сериал.
10.15, 17.40 «Что делает твоя жена?». Сериал.
12.25 «Барышня-крестьянка».
13.30, 21.00 «Человек-невидимка».
14.35 «Семья 3D».
15.05 «Анжелика». Сериал.
16.15, 00.15 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.20 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Битва экстрасенсов. 16-й сезон».

Беларусь 3
07.00 «Дабранак».
07.35, 20.10 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.10 «Кветкі правінцыі». М/ф.
09.45, 17.45 «Таямніцы савецкага кіно».
10.15 «Музеі Беларусі».
10.35 «Чакай мяне». М/ф.
12.20 «Сіла веры».
12.45 «Хата на хату».
14.30, 22.20 «Хроніка Перамогі».
14.55, 21.05 «Сакрэтны фарватар». Серыял.
16.05 «Размаўляем па-беларуску».
16.30 «Васіліса Прыгожая». М/ф.
19.30 «Камертон».
20.40 «Калыханка».
22.45 «Час кіно».
22.55 «Жанна Д'Арк». М/ф.

Беларусь 5
07.15, 07.50, 08.15, 22.50 Футбол. Чемпионат мира.
10.20 «Легенды мирового спорта».
10.50, 17.40 «Спорт-микс».
11.00 «Тренировочный день».
11.30 «Игры «на вырост».
12.00 Теннис.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Египет–Уругвай (в перерыве – «Спорт-центр»).
16.55, 20.40 «Спорт-микс».
17.05 «Пит-стоп».
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Марокко–Иран (в перерыве – «Спорт-центр»).
19.55 «Спорт-центр».
20.10 «Фактор силы».
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Португалия–Испания (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.25 Баскетбол.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Пелагия и белый бульдог». Сериал.
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Киев».
13.55 «Давай поженимся!».
14.55 «Мужское/Женское».
16.20 «Легенды цирка».
16.55 «Контрольная закупка».
17.30, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.10 «Собибор». Х/ф.
23.20 «Что? Где? Когда?» в Беларуси. Летняя серия игр.
00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Версия». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 «Точки опоры». Сериал.
00.15 КВН. Первая игра ¼ финала Международной лиги.

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.45, 23.05 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.05 «Суд присяжных».
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 «ППС». Сериал.
15.05, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
23.35 «Брэйн-ринг».

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00 Специальный репортаж СТВ.
09.20 «Загадки человечества».
10.40 «Самые шокирующие гипотезы».
11.25 «Автопанорама».
11.50 «Следаки».
12.40 «Секретные территории».
13.50 «Белые волки-2». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Добро пожаловаться!».
17.10 «Дальние родственники».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 21.45 «Документальный спецпроект».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Случайный муж». Х/ф.
23.05 «Сдвинутый». Сериал.

Мир
06.10, 08.05, 10.05, 13.15 «Джамайка». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
14.00 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15 «Игра в кино».
17.10 «Бомжиха». Х/ф.
19.20 «Бомжиха-2». Х/ф.
21.40 «Не тропи любовь». Х/ф.
23.20 «Тот самый Мюнхгаузен». Х/ф.
01.55 «Держись, шоубиз!».
02.25 «Достучаться до звезды».
03.00 «Наше кино. История большой любви».
03.30 «Сердца четырех». Х/ф.
05.20 Мультфильмы.

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05 «Пешком…».
07.35 «Правила жизни».
08.10, 22.20 «Следователь Тихонов». Сериал.
09.00 «Ехал грека… Путешествие по настоящей России».
09.40 «Главная роль».
10.15 «Игорь Ильинский. Жизнь артиста».
11.05 «ХХ век».
12.05 «12 стульев». Х/ф.
13.25 «Энигма. Борис Эйфман».
14.05 «В вечном поиске Атлантиды».
15.10 «Культурное наследие».
16.05 «Письма из провинции».
16.35 «Царская ложа».
17.15 «Больше, чем любовь».
17.55 «Поздний ребенок». Х/ф.
19.00 «Смехоностальгия».
19.45 «Искатели».
20.30 «Ступени цивилизации».
21.25 «Линия жизни».
23.35 «Кинескоп».
00.15 «За холмами». Х/ф.

Белсат
07.00, 12.50, 20.00, 01.10 «Вось так».
07.10, 13.05, 20.15, 01.25 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.40, 21.00, 01.55 «Аб'ектыў».
08.15, 14.10 «Кожны з нас»: «Хатняя адукацыя».
09.05 «Танцы з Крышнам». Рэпартаж.
09.25 «Час гонару». Серыял.
10.15 «Сага старадаўняй пушчы». Дак.серыял.
11.10, 18.35 «Мова нанова»: «Зоркі».
11.35, 16.50 «Малала: дзяўчынка з райскай даліны». Д/ф.
12.35 «Пахаванне стралы». Рэпартаж.
15.00 «Бода». Серыял.
16.00 «Ранча». Серыял.
17.50 «Невядомая Беларусь»: «Данчык». Д/ф.
19.00 «Асабісты капітал».
19.20 «Побач з намі».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Навагрудскія замкі».
21.25 «Афрыка».Серыял.
22.15 «Маю права».
22.40 «Цяжка паверыць». Д/ф.
23.35 «Вяртанне на Ітаку». М/ф.

ПЕРЕД СОБЫТИЕМ

Вся королевская стать

Через неделю, 16 июня, в Минске пройдет Большой британский фестиваль. Впервые в Верхнем городе Великобритания продемонстрирует те сферы деятельности, в которых она традиционно Great (имеет большие достижения).

Учеба. Каретный дворик Старого города превратится в филиал одного из британских университетов, где можно будет узнать про все этапы получения высшего образования от стипендии до поступления в престижный университет и защиты диплома. Можно будет даже сдать пробную версию международного экзамена IELTS, наиболее популярного языкового теста для поступления в британские университеты, проверить свой уровень орфографии и произношение. Выпускники Оксфорда и лондонского University of the Arts поделятся лайфхаками для жизни и учебы в другой стране и расскажут о преимуществах британского диплома для иностранцев.

Для того чтобы все гости фестиваля могли познакомиться с английской литературой и языком, организаторы подготовят четыре стенда с классикой для буккроссинга (так называется общественное движение, принцип которого «прочитал сам – оставь для другого»). Произведения британских авторов в оригинале будут доступны на большом книжном маркете.

Спорт. На улице Зыбицкой за одну ночь воспроизведут знаменитый уимблдонский теннисный корт в масштабе 1:2. Там можно будет получить бесплатный урок большого тенниса или сфотографироваться с кубком Максима Мирного.

Кулинария. Кафе и рестораны приготовят блюда по рецептам британской кухни. Специально к фестивалю шеф-повара разработают авторские меню с фиш-энд-чипс, пастушьим пирогом и десертами к five o'clock tea. Среди участников фудкорта отдельную нишу займут "хмельные" заведения с десятками сортов пива. Шумные бары Верхнего города также присоединятся к празднику и предложат любимые британцами виски и эль.

Театр и музыка. По всей территории Верхнего города прозвучат популярные британские мелодии в исполнении артистов из Великобритании. В Минск едут барабанщики Melodians Steel Orchestra, кавер-бэнд Somethin' Regenerated и Шан Эванс, экс-вокалистка группы Kosheen.

Пройдет модный показ женской одежды и аксессуаров от Дэвида Лонгшоу, в прошлом дизайнера Alberta Ferretti и модного дома Max Mara, и его жены Кирсти Уорд.

Артисты из Великобритании будут читать Шекспира, а пьесу "Двенадцатая ночь" покажет Национальный академический драматический театр имени Максима Горького. Художественное мастерство продемонстрирует Бен Тэллон, популярный иллюстратор из Манчестера. Он прибудет в Минск за несколько дней до фестиваля, чтобы познакомиться с белорусским стрит-артом, а уже на самом празднике создаст арт-объект, который станет подарком городу.

Татьяна РАДЮК.

СУББОТА, 16 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.10 «Існасць».
06.40 «Акушерка». Сериал.
08.25 «Кулинарная дипломатия».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Зона Х. Итоги недели».
09.45 «Здоровье».
10.40 «Байки Митяя». Сериал.
11.20 «Дача».
12.10 «50 рецептов первого».
12.50, 15.45 «Когда возвращается прошлое». Сериал.
15.15 «Краіна».
17.35 «Люба. Любовь». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Женщина с лилиями». Х/ф.
23.35 «День спорта».
23.45 «Папаши». Сериал.

Беларусь 2
07.00 «Фиксики».
07.35 «Бал сказок». Х/ф.
08.35, 21.55 «Тэлебарометр».
08.40 «Камень, ножницы, бумага».
09.25 «На ножах».
10.35 «Битва салонов».
11.45 «Тайна Красной планеты».
13.20 «Сказки на ночь». Х/ф.
15.05 «Копейка в копейку».
15.45 «Обмен женами».
17.05 «Рука на миллион». Х/ф.
19.15 «Невозможное». Х/ф.
21.15 «Сыграй меня, если можешь».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 «Тор-2: царство тьмы». Х/ф.
00.00 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3
07.35 «Сіла веры».
08.00, 14.15, 20.15 «Навіны культуры».
08.15, 14.30, 20.30 «Гэты дзень».
08.20, 11.25 Мультфільмы.
08.50 «Соль зямлі». Серыял.
10.00 «Беларуская кухня».
10.30 «Жывая культура».
10.55 «Размаўляем па-беларуску».
12.00 «Вялікі перапынак». М/ф.
14.35 «Навукаманія».
15.05 Канцэрт ВІА «Синяя птица».
16.10 «Легенды кіно».
17.00 «Хлопец з нашага горада». М/ф.
18.25 «Дзяржаўная граніца». Серыял.
20.40 «Калыханка».
21.05 «Кахаць па-руску-3. Губернатар». М/ф.
22.40 «Паўлінка». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы.

Беларусь 5
07.05 Футбол. Чемпионат мира.
09.00, 23.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.30, 00.25 Баскетбол.
11.15 «Большой спорт».
12.00, 14.50 Теннис. Турнир WTA.
12.50 Футбол. Чемпионат мира. Франция–Австралия (в перерыве – «Спорт-центр»).
15.50 Футбол. Чемпионат мира. Аргентина–Исландия (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.55, 20.55 «Спорт-центр».
18.10 «Фактор силы».
18.40, 21.40 «Спорт-микс».
18.50 Футбол. Чемпионат мира. Перу–Дания (в перерыве – «Спорт-центр»).
21.10 «Тренировочный день».
21.50 Футбол. Чемпионат мира. Хорватия–Нигерия (в перерыве – «Спорт-центр»).

ОНТ
07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «За витриной универмага». Х/ф.
09.10 «Смешарики. Новые приключения».
09.30 «Валентина Терешкова. Я всегда смотрю на звезды».
10.35 «На наш вкус».
11.20 «Теория заговора».
12.15 «Идеальный ремонт».
13.25 «Последняя любовь Николая Крючкова».
14.25 «Небесный тихоход». Х/ф.
16.20 «Любовь Казарновская. У моего ангела есть имя».
17.20 «Кто хочет стать миллионером?».
18.50, 21.10 «Сегодня вечером».
20.00 «Наши новости. Субботний выпуск».
20.45 «Метеогид».
21.00 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
22.55 «Жара». Музыкальная премия.

РТР-Беларусь
07.00, 13.15 «Комната смеха».
07.25 «Чокнутая». Сериал.
10.40 «По секрету всему свету».
11.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Живые истории».
12.10 «Пятеро на одного».
13.00 «Наше дело».
14.10 «Измайловский парк».
16.30 «Городская рапсодия». Сериал.
19.55 «Погода на неделю».
20.55 «Привет, Андрей!».
22.40 «Перекаты судьбы». Сериал.

НТВ-Беларусь
06.15 «Астропрогноз».
06.20 «Час Волкова». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «ЧП.by».
08.55 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Я хочу это увидеть!».
10.25 «Главная дорога».
11.05 «Еда живая и мертвая».
12.05 «Квартирный вопрос».
13.15 «Поедем, поедим!».
14.10 «Хозяин». Х/ф.
16.25 «Следствие вели…».
17.15 «Секрет на миллион».
19.00 «Центральное телевидение».
20.00 «Детская Новая волна – 2018».
21.45 «Барсы». Х/ф.

СТВ
06.25 «Студенты-2». Сериал.
08.05 «Пища богов».
09.00 «Самая полезная программа».
09.50 «Случайный муж». Х/ф.
11.20 «Минск и минчане».
11.50, 22.00 «Документальный спецпроект».
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.45, 00.25 «Парад планет». Х/ф.
15.25 «Дальние родственники».
15.40 «Секретные территории».
16.45 «Большой город».
17.20 «Водить по-русски».
17.40 «Под прикрытием». Сериал.
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Пришельцы-3». Х/ф.

Мир
06.00 «Как в ресторане».
06.30, 05.45 Мультфильмы.
07.30 «Союзники».
08.00 «Секретные материалы».
08.30 «Ой, мамочки!».
09.00 «Культ/Туризм».
09.30 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.15 «Игра в кино».
11.10 «Жестокий романс». Х/ф.
13.50 «Никита». Х/ф.
16.15, 19.15 «Дело гастронома №1». Сериал.
00.15 «Бомжиха». Х/ф.
02.05 «Бомжиха-2». Х/ф.
04.00 «Девушка с характером».

Россия Культура
06.30 «Библейский сюжет».
07.05 «Поздний ребенок». Х/ф.
08.10 «Приключения пингвиненка Лоло». Мультфильм.
09.30 «Обыкновенный концерт».
10.00 «Вратарь». Х/ф.
11.15 «Футбол нашего детства».
12.05 «Страна птиц».
12.45 «Мифы Древней Греции».
13.15 «Пятое измерение».
13.40 «Красота – это преступление».
14.45 «Ищите женщину». Х/ф.
17.15 «Планета Океан. Светлана Сивкова».
17.30 «Искатели».
18.20 «История моды».
19.15 «Исчезнувшая империя». Х/ф.
21.00 «Агора».
22.00 Концерт Хосе Каррераса и Венского симфонического оркестра в Шенбруннском дворце.
22.55 «Бен Гур». Х/ф.
02.20 Мультфильмы для взрослых.

Белсат
07.00 «Вось так».
07.10 «Студыя «Белсат».
07.50, 21.00, 01.00 «Аб'ектыў».
08.15 «Маю права».
08.40 «Асабісты капітал».
09.00 «Прыват»: «(Не)вяртанцы».
09.30 «Час гонару». Серыял.
10.15 «Пацукі». Мультсерыял.
10.25, 10.35 «Прыгоды і паходы». Мультсерыял.
10.45 «Ранча «Піковая сямёрка». Серыял.
11.15 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
11.40 «Востраў уладароў». Д/ф.
12.25 «Невядомая Беларусь»: «Данчык». Д/ф.
13.10 «Афрыка». Серыял.
14.00 «Рапарт»: «Паўтор рэвалюцыі».
14.30 «Людскія справы»: «Пакаранне вар'ятняю: сапраўдныя гісторыі ахвяр карнай псіхіятрыі».
15.00, 00.05 «Цяжка паверыць». Д/ф.
16.00 «Ранча». Серыял.
16.50 «Вяртанне на Ітаку». М/ф.
18.20 «Над Нёмнам».
18.40 «Аўтастопам па Беларусі».
19.00 «Цягнік на свабоду». Д/ф.
20.30 «Беларускі клімат».
21.15 «Каханыя сёстры». М/ф.
23.30 Belsat Music LIVE.
01.20 «Каралева Бона». Серыял.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 17 ИЮНЯ

Беларусь 1
06.35 «Байки Митяя». Сериал.
07.10, 22.10 «Акушерка». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.45 «Коробка передач».
10.25 «Народное утро».
11.05 «Вокруг планеты».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «50 рецептов первого».
13.15 «Женщина с лилиями». Х/ф.
15.15 «Твой город».
15.30 «Папаши». Сериал.
16.45 «Наследница». Сериал.
20.35 «Навіны надвор'я».
21.00 «Главный эфир».

Беларусь 2
07.00 «Фиксики».
07.20 «Сказки на ночь». Х/ф.
09.05, 19.45 «Тэлебарометр».
09.10 «Мир наизнанку. Непал».
10.15 «Битва салонов».
11.20 «Свидание для мамы».
12.30 «Утиные истории». Мультсериал.
13.45 «Семья 3D».
14.20 «Барышня-крестьянка».
15.35 «Тор-2: царство тьмы». Х/ф.
17.35 «Битва экстрасенсов. 16-й сезон».
20.25 «Свадьба вслепую».
22.05 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.10 «Рука на миллион». Х/ф.
00.15 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3
07.35, 23.10 «Святыні Беларусі».
08.00, 13.20, 20.15 «Навіны культуры».
08.15, 13.40, 20.30 «Гэты дзень».
08.20 Мультфільмы.
08.35, 21.05 «Радня». М/ф.
10.15 «Наперад у мінулае».
10.40 «Нацыянальны хіт-парад».
11.35 «Майстры і куміры».
12.25 «Вялікія мастакі».
13.45 «Дзяржаўная граніца». Серыял.
15.30 «Жывая культура».
16.00 «Госці «Славянскага базару». Канцэрт.
16.50 «Кахаць па-руску-3. Губернатар». М/ф.
18.30 «Соль зямлі». Серыял.
19.35 «Легенды кіно».
20.40 «Калыханка».
22.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага артыста СССР, народнага артыста Беларусі Мікалая Яроменкі.

Беларусь 5
07.00, 11.05 Футбол. Чемпионат мира.
08.50, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.20, 23.25 Баскетбол.
13.00 Теннис. Турнир WTA. Хертогенбош. Финал.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Коста-Рика–Сербия (в перерыве – «Спорт-центр»).
16.50 «Игры «на вырост».
17.20 «Пит-стоп».
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Германия–Мексика (в перерыве – «Спорт-центр»).
19.55 «Итоги недели».
20.40 «Спорт-микс».
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Бразилия–Швейцария (в перерыве – «Спорт-центр»).

ОНТ
07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Неоконченная повесть». Х/ф.
09.10 «Воскресная проповедь».
09.25 «Здоровье».
10.35 «Угадай мелодию».
11.15 «Олег Видов. С тобой и без тебя». К 75-летию актера.
12.15 «Честное слово».
13.00 «Че Гевара. «Я жив и жажду крови».
14.25 Сольный концерт ансамбля «Сябры», посвященный 60-летию Новополоцка.
16.20 «Поделись счастьем своим». Сериал.
20.00 «Контуры».
21.05 «Профессиональная среда».
21.25 «Клуб веселых и находчивых».
23.45 «Что? Где? Когда?». Летняя серия игр.

РТР-Беларусь
07.00 «Комната смеха».
07.30 «Свет в окне». Х/ф.
09.00 «Отдаленные последствия». Х/ф.
11.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Сам себе режиссер».
12.15 «Утренняя почта».
13.00 «Наше дело».
13.15 «Смехопанорама».
13.45 «Когда все дома».
14.45 «Смеяться разрешается».
16.30 «Предсказание». Х/ф.
18.20 «Лига удивительных людей».
21.45 «Берега». Х/ф.
00.50 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь
06.20 «Астропрогноз».
06.25 «Час Волкова». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «Однажды…».
08.55 «Их нравы».
09.15 «Кто в доме хозяин?».
10.25 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
12.00 «Дачный ответ».
13.05 «НашПотребНадзор».
14.10 «Я покажу тебе Москву». Х/ф.
16.20 «Следствие вели…».
18.05 «Новые русские сенсации».
19.00 «Итоги недели».
20.05 «Ты не поверишь!».
21.05 «Звезды сошлись».
22.40 «День отчаяния». Х/ф.

СТВ
06.00 «Студенты-2». Сериал.
07.40 «Пища богов».
08.35 «Добро пожаловаться!».
08.55, 16.00 «Автопанорама».
09.20 «Пришельцы-3». Х/ф.
11.15 «Большой завтрак».
11.50, 22.25 «Документальный спецпроект».
13.30, 16.30 «24 часа».
13.45, 01.00 «Где находится нофелет?». Х/ф.
15.10 «Секретные территории».
16.50 «Центральный регион».
17.20 «Водить по-русски».
17.40 «Под прикрытием». Сериал.
19.30 «Неделя».
20.35 «Иллюзионист». Х/ф.
23.55 «Соль от первого лица. Александр Розенбаум».

Мир
06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.10, 07.30 Мультфильмы.
06.30 «Такие странные».
07.00 «Беларусь сегодня».
09.00 «Достояние республик. Восьмидесятые».
09.30 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Как в ресторане».
10.45, 16.15, 19.30, 01.00 «Бежать». Сериал.
18.30, 00.00 «Вместе».
03.30 «Дело гастронома №1». Сериал.

Россия Культура
06.30 «Ищите женщину». Х/ф.
09.00 «Мифы Древней Греции».
09.30 «Исчезнувшая империя». Х/ф.
11.15 «Кино нашего детства».
12.05 «Жизнь в воздухе».
12.55 «Эффект бабочки».
13.25 «Бен Гур». Х/ф.
16.50 «Пешком…».
17.15, 02.10 «Йога – путь самопознания».
18.00 «Фестиваль «Медицина как искусство». Ко Дню медицинского работника.
19.30 «Новости культуры».
20.10 «Семь стариков и одна девушка». Х/ф.
21.35 «Спорт, спорт, спорт». Х/ф.
22.55 «Шедевры мирового музыкального театра».

Белсат
07.00, 21.00, 00.00 «Аб'ектыў».
07.15, 14.15, 18.45 «Беларускі клімат».
07.40 «Над Нёмнам».
07.55 «Вяскоўцы».
08.25 «Пацукі». Мультсерыял.
08.35, 08.45 «Прыгоды і паходы». Мультсерыял.
09.00 «Ранча «Піковая сямёрка». Серыял.
09.25 «Сага старадаўняй пушчы». Дак. серыял.
10.20 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
10.45 «Аўтастопам па Беларусі».
11.05 «Мова нанова»: «Дзеткі».
11.30 «Эксперт».
11.50, 23.25 Belsat Music LIVE.
12.25 «Кожны з нас». «Хатняя адукацыя».
13.15 «Аблiччы свабоды». Д/ф.
14.00 «Анхэля». Рэпартаж.
14.45 «Цягнік на свабоду». Д/ф.
16.15 «Каханыя сёстры». М/ф.
18.30 «Вандроўкі па Гродзеншчыне».
19.10 «Побач з намі».
19.25 «Браты». Д/ф.
20.40 «Welcome ў Беларусь».
21.15 «Размовы эксперта».
21.35 «Вівіен Амсалем хоча развесціся». М/ф.
00.15 «Дэкалог, два». М/ф.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

9 772071 964000 18046

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 07.06.2018 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23 225 экз. Заказ № 2071.